

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 39.

ΤΟΜΟΣ Β'.

18 ΙΟΥΛΙΟΥ 1893.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ.

Νόρμα*

Σ Κ Η Ν Η Δ'.

*Απόκεντρος τόπος παρὰ τὸ δάσος τῶν Δρυϊδῶν.

X. A. Χορὸς Γάλλων μαχητῶν.
Εἶν' ἐδῶ;

X. B. Στρατοπεδεύει ἀκόμην.

X. A. Πόθεν δῆλον; Βοὴ

X. B. παιάνων,
τῶν ὅπλων ἢ κλαγγῆ,
Αἱ κυμάνσεις ἀετῶν.

II. Μικρὰ βραδύτης
Τὸν σκοπὸν μας ὠριμάζει
Προδοχὴ παρασκευάζει
Τὸν ἀγῶνα κρατερόν.

Σ Κ Η Ν Η Ε'.

Ὁρόεδρος καὶ Χορὸς.

Ορ. Γενναῖοι! ἐλπίδα εἶχον
Λαμπρόν τὸ μέλλον νὰ σᾶς ἀναγγεῖλω.
Ἡχόμην νὰ πατάξω
Τῆς ἀγερώχου Ρώμης, τὸ θράδος μεθ' ἡμῶν.
Εὐχὴ ματαίᾳ!

X. Ἄρα τὰ δάση ταῦτα
Θὰ δεβηλῶνῃ ἔτι ὁ Πολίων;
Δὲν ἀνεκλήθη;

Ορ. Ἄλλὰ διάδοχόν του
Πολλῶ τραχύτερόν του
Μᾶς ἀποστέλ' ἡ Ρώμη.

*) Ἰδε ἀριθ. 38, σελ. 745 — 747.

X. Ἡ Νόρμα δὲ ἀκόμην
Εἰρήνην παραινεῖ;
Οὐδὲν ἢ Νόρμα
Σαφὲς ἀπῆντησέ μοι.

Ορ. Σὺ τί κελεύεις;
Τῆ Μοίρα
Ἵποταγέντες χωρισθῶμεν.
Καὶ τίς ἢν ἡ πρόθεσίς μας μηδενὶ προδῶμεν.

X. Ἄργοι καὶ πάλιν;

Ορ. Οἴμοι! σκληρὰ ἀνάγκη.
Εἰς τὰς ὕβρεις τῶν δυναστῶν μας
Δράττω τ' ὄπλον μου φρυάττων.
Ἄλλ' ὁ δαίμων ἀντὶ αἱμάτων
Ἄπραξιαν νουθετεῖ.
Ἄς νομίξῃ τὸν λαόν μας
Ἄνανδρον ἢ Ρώμην πλέον.
Θάλλῃ ὥρα καὶ λύσσαν πνέων
Φοβερός θὰ ἐγεροθῆ.

X. Πρὸς ἀπραξίαν θεὸς βιάζει,
Κάν τὸ στέρονν μας σφαδάξῃ.
Τρέμε Ρώμη, ὅταν κραζῇ
ἔξορμάτε! ὁ χαλκὸς

Σ Κ Η Ν Η ΣΤ'.

(Μετασχίγησις. Ὁ Νκὸς τοῦ Ἰρμινσοῦλ δεξιόθεν βρομῶν ἄνω τοῦ
ὀποῦο κρέμαται ἢ ἀπλὴς τοῦ Ἰρμινσοῦλ

X. Θὰ τὸν ἰδῶ. πέποιθ' ἀδιδότατος
Ἐπὶ τὴν φίλην. Μετάνδῶν θὰ ἐλθῇ.
Ἰκετεύον με. ἔρῶν με. ὦ! ἢ σκέψις αὐτῆ
Τὸ μέλαν νέφος αἶρει ἀπὸ τῆς οὐρᾶς μου
Τὸ πᾶν γελῶν, ὡς εἰς τοῦ ἔρωτός μου
Τὰς πρώτας εὐτυχεῖς ἡμέρας.

N. Κλοτίδον
K. ὦ Νόρμα ἑλπίς κενὴ!

- N.** Τι λέγεις ;
Ὅμιλει.
- K.** Ματαιώς ἢ Ἄδαλγίσα ἐθρήνει
N. Κένεπιστεύθην
Αὐτῇ ποθοῦσθι ἐμὲ νὰ φύγη, κ' ἐξ ἄλγους
Ὁραιοτέρα τὸν ἀνόσιον ἄνδρα
Νὰ πλησιάσθι
- K.** Ἄπελπις τεθλιμμένη
Ἦλθεν ὀπίσω· καὶ σπεύδει
Τὸν ὄρκον νὰ ὁμώσθι.
- N.** Κ' ἐκεῖνος ;
K. Ὁρκίσθην
Νὰ τὴν ἀρπάσθι κ' ἐκ τοῦ βωμοῦ ἀκόμην.
- N.** Πᾶν μέτρον ὑπερέθην . . .
Ἐκδικήσεως ὦρα — ἄς ρεῦσθι αἷμα,
Ποταμπδὸν . . . αἷμα Ρωμαίων.
- (Ὁρμᾶ πρὸς τὸν βωμὸν καὶ κρούει τρεῖς τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἱρμινσοῦλ)
- X.** Τρεῖς ἐκρούσθ' ἢ ἀσπίς (ἔσωθεν)

Σ Κ Η Ν Η Ζ .

Συρρέουσι πανταχόθεν ὁ Ὁροβήσος οἱ Δρυῖδες οἱ Βάρδοι αἱ Ἰέρειαι. Βαθμηδὸν πληροῦται ὁ ναὸς ἐνόπλων. Ἡ Νόρμα ἀνέρχεται καὶ ἴσταται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ.

- X.** Νόρμα πρὸς τί ἐκρούσθην
Ἡ ἀσπίς τοῦ Ἱρμινσοῦλ; Τὸ θεῖον στόμα
Τί ἐπιτάσσει ;
- N.** Μάχας,
Φόνους, πολέμους.
- X.** Πλὴν πρὸ μικροῦ εἰρήνην
Διὰ σοῦ ἐνουθέτει.
- N.** Ὁργίλον τώρα
Ὅπλα, ὀλέθρους φόνους.
Βοᾶτε ὁμοφώνως τὸν θούριόν σας.
- X.** Μάχη! Μάχη! γεννώσθι τὰ δάσθι
Ὅσα δένδρα, γενναίων σωρόν.
Ὡς ὁ ταῦρος, ὀρυμῶν θὰ δαμάσθι
Τὰς ὀγέλας ἀτόλμων ἐχθρῶν.
Αἷμα! Αἷμα! τὰ ὄπλα τῶν Γάλλων
Ἔτι μένουσι αἱμάτων ἀγνά.
Ναί! ὁ Δεῖγθι μὲ μὸρσιμον σάλον
Βορβορῶδες τὸ ρεῦμα δινᾶ.
Φόνων! Φόνων ἢ ὦρα σημαίνει
Πρὸς τὸ τέρμα ἢ Νέμεσις βαίνει.
Ὡς ἀστάχεις ὑπὸ τῶν δρεπάνων,
θὰ φθαρή ὁ στρατὸς τῶν τυράννων
Τῶν πτερῶν τῶν ὀνύχων ὀυλάται!
Δὲν πετᾶ ὁ πεδὼν ἀετός!
Ὁ Θεὸς τοὺς θριάμβους θεᾶται
ἐπὶ ἄρματος βαίνων φωτός.
- Ὁρ.** Δὲν θυσιάζεις Νόρμα ;
Μὴ στερεῖσαι θυμάτων ;
- N.** Μὴ βλασφημεῖτε.
Θυμάτων δὲν στερεῖται
Ὁ τρομερὸς βωμός. Πλὴν τίς ὁ κρότος [

Σ Κ Η Ν Η Η .

Κλοτίλδην δευραία.

- K.** Τὸν ἱερόν μας χῶρον
Συλᾶ Ρωμαῖος· εἰς τῶν Ἐστιάδων
Τὴν μονὴν κεκρυμμένος ἀνεκαλύφθην.
- X.** Ρωμαῖος ;
N. Ρωμαῖος ;
(*Ἄν ἦτο ἐκεῖνος !)
- X.** Προσαχθήτω.
N. (Ἐκεῖνος !)

Σ Κ Η Ν Η Θ .

Πολλίων μεταξύ στρατιωτῶν.

- Ὁρ.** Ὁ Πολλίων !
N. (Ἐξεδικίθην τώρα !)
- Ὁρ.** Ἄνοσιε Ρωμαῖε ! Πῶς ἐθρασύνης
Τὰ φρικτὰ ἐδάφη ταῦτα νὰ μιάνης
Τὸν δεινὸν προκαλῶν Ἱρμινσοῦλ;
- Π.** Κτυπᾶτε
Πλὴν μὴ μ' ἐρωτᾶτε
- N.** (προκούπτουσα) Ἐμὸν τὸ ἔργον!
Ἄπόδστετε!
- Π.** Τί βλέπω!
Νόρμα ;
- N.** Ναί! Νόρμα.
- Πάν.** Τὸ θεῖον ἐκδικοῦσα
Τὸν πταιστὴν πλιῆξον.
- N.** (ἀρπάζουσα τὸ ἐγγεγυριστὸν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ὁροβήσου).
Ναί! καιρός. Ἄ! (ἐπέχει)
- Πάν.** Πῶς ; τρέμεις ;
N. (Οἶμοι! κλονοῦμαι).
- Πάν.** Προχώρει. Τὸν πταιστὴν πλιῆξον.
N. (*Ἀκόμην συμπαθῶ !)
- Πάν.** Προχώρει
N. Ἀνάγκη
Νὰ μάθω πρῶτον, ἂν οὗτος μόνος πταιή,
Ἄν ἢ νεᾶνις μετὰ τοῦ ἀνιέρου
Δὲν συνεννοεῖτο. Ἀφήσατέ με
Μόνην πρὸς μόνον.
- X.** (Τί σημαίνει ;)
- Π.** (*Ἄ τρέμω).
(*Ὁ Ὁροβ. καὶ ὁ γορὸς ἀπέρχονται. Ὁ ναὸς ἐρημοῦται.)

Σ Κ Η Ν Η Γ .

- N.** Τέλος δὲ στρατῶ βεβαίως.
Τίς ὁ τὰ δεσμά σου θραύσων ;
Ἐγὼ μόνην . . .
- Π.** Ἄ! μὴ! ματαιώς.
Ὅταν θέλω . . .
- Π.** Ἄλλ' ὅμως . . .
- N.** Παῦσον.
Ὁρκον δὸς εἰς τὸν θεόν σου,
Καὶ τὸν ὄλθον τῶν υἱῶν σου

Ἐὐχὴ δὲν θά τὴν ἀρπάξης,
Τὸν βωμὸν δὲν θ' ἀτιμάξῃς,
Καὶ ζῶν σοὶ ὑποχνοῦμαι
Κι' ἄλλο τι δὲν ἀπαιτῶ.
Ἐὐχὴ δός!

- Η.** Δὲν ταπεινοῦμαι
Ν. Ἐὐχὴ! Ἐὐχὴ!
Η. Ἄς φονευθῶ.
Ν. Ἄγνοεῖς πῶς ἡ ὀργή μου
ὑπερβάλλει
Η. Οὐδὲν φοβοῦμαι
Ν. Ἄγνοεῖς πῶς ἡ αἰχμή μου
Η. Τοὺς υἱοὺς σου... Ἄ! κλονοῦμαι;
Ν. Ναί! ὑψώθη νὰ πατάξῃ.
Πόσον μ' ἔχεις παραλλάξει.
Τότε ἀπέσχον. Τίς οἶδ' ἂν τώρα
Δὲν σημαίνει ἡ μαύρη ὄρα!
Τρέμε! τρέμε μὴ ἀποπνίξῃς
Πᾶν μου φίλτρον ὡς μισθός.
Η. Σπεῦσον μᾶλλον σκληρὰ νὰ πλῆξῃς.
Τὴν καρδίαν κακοῦ πατρός.
Δός μοι τὸ ξίφος.
Ν. Εἰς σέ!
Η. Ναὶ μόνος
Πταίσας ν' ἀποθάνω!
Ν. Μόνος! Φόνος
Πάντων τῶν . . . Ρωμαίων
Σύνθημά μου ἔστω πλέον.
Καὶ ἐκείνη . . .
Η. Οὐαί.
Ν. Παραβάτις
Θείων ὄρκων . . .
Η. Σκληρὰ φρύσσει!
Ν. Εἰς πῦρ λάβρον ἀναθάσσω
ἔστω θῦμα τῶν φλογῶν.
Η. Πρὸς με ἡ ὀργή σου πᾶσα.
Πρὸς ἐκείνην οἰκτιρμόν.
Ν. Κλαίεις τέλος, προδότα, σὲ θραύω
Μὲ τὸν τρόμον τοῦ θανάτου.
Εἰς τὸ ἄλγος σου ἀφατοῦ
ἦδη ὄλθου ἀπολαύω.
Τέλος πάντων καθιστῶ σε
Ἐξ ἐμὲ ἐλευθέρων.
Η. Κλαίων πίπτω πρὸ ποδῶν σου,
Κάμψθητί μου πρὸς τὸν γόνον.
Πρὸς με στρέψον τὸν θυμὸν σου.
Πλὴν μὴ χέσῃς αἷμα ἀθῶον.
Φεῦ ἀρκοῦντως ἐκδικῶ σε
Ἐκετεύων καὶ θρηνῶν.
Δός μοι τὸ ὄπλον
Ν. Μακρὰν μου
Βέβηλε!
Η. Τὸ ὄπλον! τὸ ὄπλον
Ν. Φρουρὰ ὀπλιταί,
Ἰερεῖς . . . βρονθεῖτε,

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΚΗΝΗ.

(Ἐπανερχονται πάντες).

- Ν.** Εἰς τὴν ὀργὴν σας
Νέον θῦμα προβαίνει. — Ἰερεῖά τις
Ἐπισηκοῦσα, τὰ δάση ἡμῶν μαινεῖ,
Θεῶν, πατρίδος καὶ ὄρκων ἀποστάτις.
Χ. Προδοσία μὴ σαφῆ! Τὸ ὄνομά της;
Ν. Ναί! πῦρ ἔτοιμασθήτω
Πολ. Σκέψαι τί πράττεις
Μὴ! Νόρμα μὴ!
Χ. Τίς αὕτη;
Ν. Τίς αὕτη; (Ἄθῶν
Ἡ πεδοῦσα ἐγὼ νὰ καταστρέψω!)
Χ. Λέγε! Τίς αὕτη;
Η. Ἄ οἰκτιρμόν
Ν. (μεγαλοφώνως) Ἡ Νόρμα!
Χ. Σὺ! Νόρμα!
Ν. Τὸ εἶπον. Πυρὰ κατέσθω.
Χ. Ριγῶ καὶ φρίττω.
Πολ. (Ἰαγγιδί.)
Χ. Σὺ ἀνοσία!
Η. Μὴ πιστευέσθω
Ν. Πότε ἐψεύσθην;
Χ. Φρίττω ριγῶ
Ν. Καρδίαν ποῖαν προδότη ἀπόθει
Ἡ μαύρη ὄρα σοὶ φανερόναι.
Μακρὰν νὰ φύγῃς σκληρῆ ἐπόθει
Καὶ εὐτυχίῃς μακρὰν ἐμοῦ.
Σοῦ ἀνωτέρα ἡ εἰμαρμένη
Μέχρι τοῦ τάφου ἡμᾶς ἐνάθει,
Καὶ ἡ πυρὰ μου ἰδὲ προσμένει
Νὰ κατακάσῃ καὶ σὲ ὁμοῦ.
Η. Βραδέως οἶμοι! καταλαμβάνω,
Πόσον γενναίαν καρδίαν χάνω.
Μεταμελοῦμαι, καὶ ἀναθάλλει
Ἐὐχὴ πρῶτος ἔρω—λάβρος σφοδρός.
Εἰς τὴν πυρὰν σου θαρρῶν προβαίνω.
Πιστός σου λάτρης κ' ἐκπνέων μὲνω,
Ἄθ' οὐ συγγνώμων ἢ σὴ ἀγκάλῃ
Μὲ περιβάλλει ὡς πρὶν ἀβρῶς.
Χ. Σωφρόνει Νόρμα! Τί ἐνδοιάξεις;
Οἰκτρὸν πατέρα, σὲ ἀτιμάξεις.
Εἶπε πρὸς ψεῦδη πῶς ἐκδιάζεις
Ἄλλοφρονοῦσα τὸ στόμά σου.
Θεὸς ἀκούων πῶς δὲν τινάσσει
Τὸν κεραυνὸν του νὰ σὲ κολάσῃ;
Σιγῶν, ἐπέχων, κηρύττει πᾶσι
Ἄθῶν ἄγους τὸ σῶμα σου.
Χ. Νόρμα—Νόρμα σύνελθε
Νόρμα μὴ ἄλλοφρόνει.
Ν. (εὐρισκομένη πλησίον τοῦ Πολίωνος ἡ καὶ ὑπ' αὐτοῦ μόνον
ἀκουσμένη ρήγνυσι κραυγὴν τρόμου).
Οἶμοι! οἱ υἱοὶ μου
Η. (Φεῦ ὄσφρανοί)
Ν. Οἱ υἱοὶ μας; (πρὸς τὸν Πολίωνα)
Η. Ἄ πόνοι!

- X.** Ἐπιταίδας Νόρμα! ὄντως;
N. (μὲ ἀπελπιν τόνον) Ναι
 Αἴφνης ὡσεὶ ἐμπνευσθεῖσα ἔρχετ' πρὸς τὸν πατέρα της. Ὁ Πολ.
 κατοπτρεῖ ἐναγωνίως τὰς φυσιογνωμίας ἀμφοτέρων).
- Μέγα τὸ ἀνόμημά μου
XO. Αἰσχός.
N. ὦ πάτερ!
- Op.** (Ἄπεστροφόμενος) Βέβηλε!
N. Ἄχ! ἄκουσόν μου
Op. ὦ! συμφορά!
N. Εἶμαι μήτηρ (χρημηλοφώνως)
Op. Μήτηρ!
 Ναι δύο υἱῶν.
 Τοὺς ἔχει ἡ Κλοτιλδὴ.
 Ἔσο πατὴρ των οὐ καὶ σωτήρ
 Λάβε αὐτοὺς καὶ φύγε.
- Op.** ὦ ποτέ! ὄχι ἄφες με.
N. ὦ πάτερ τὸ τέκνον σου θρηνεῖ
 (γυνυπετοῦσα) — Ἐσχάτη εὐχή.
XO. ὦ συμφορά.
N. Πάτερ τὰ ἀθῶα θύματα
 Τῆς στρυγερᾶς μου τλάνης
 Ἄσπλάγχχνως μὴ μαράνης
 Ἄνθη πατῶν τρυφερά.
 Οἴκτον πρὸς τὰ δεινά μου!
 Σῶσον τὰ ὄρφανά μου!
 Εἰν' αἶμα τῶν ὄντων φλεβῶν
 Πρὸς ταῦτα πρὸς με οἰκτιροῦν
 Πάτερ μου κλαίεις;
- Op.** Τύλαινα κόρη!
N. Πάτερ συγχώρει
Op. Ἄχ θριαμβεύεις
N. Συγκατανεύεις θρηνῶν καὶ κλαίων
 Οὐδὲν μοι μένει ἐνταῦθα πλέον
N. II. Εὐδαίμων βαίνω πρὸς τὴν πυράν.
O. Ἐστέρησάς με πᾶσαν χαρὰν
X. Κλαίει! κλαίει. Μὴ προσμένει
 Οἰκτιροῦν ὀδυρομένη;
 Ἄστεφής κεκαλυμμένη
 Ἄς ἀχθῆ εἰς τὴν πυράν.
- (Οἱ Δρυῖδες τῆς ἀραιροῦσι τὸν στέφανον καὶ καλύπτουσι διὰ
 μέλκον πέπλου).
- Εἰς τὰς φλόγας! ὁ θάνατός της.
 Ἐξαγνίζει βωμοὺς τεμένη
 Εἰς τὰς φλόγας οἱ τεταγμένοι
 Ρίψατε τὴν μιαν.
- N.** Πάτερ συγχώρει (ἀπαγομένη)
Op. Τύλαινα κόρη

ΣΗΜ. Ἀπὸ τοῦ ἐπιόντος τείχους μετάφρασις τοῦ
 καιμένου τοῦ **Faust** τοῦ **Goethe**.

ΤΡΕΙΣ ΑΣΤΕΡΕΣ*

Καὶ ἡ Νύξ ἐκφραστικῶς πρὸς ἐμὲ μειδιᾶσα, μετὰ
 πλείονος ἔτι ζέσεως ἐπανελάθε τὴν διακοπείσαν λα-
 λικὴν αὐτῆς· οἱ πτερόεντες λόγοι ζωηρῶς τοῦ στόμα-
 τος αὐτῆς ἐκπετῶντες, ἐδόνουν τὸν ἀέρα δι' ἠδέων
 πηλῶν.

... Κ' αἱ τρεῖς αὐταὶ φωτόπλαστοι Παρθένοι
 αἱ δάκρυα σταλάξασι σπινθηῶρα
 ἐξ ὧν ἡ πρώτη μ' ὑψομένη χεῖρα
 τὸν Οὐρανὸν ἄειποτε δεικνύει,
 καὶ μαῦρον ὕπνον θνιῖσκοντος ἡ ἄλλη
 μὲ ὄναρ Παραδείσου καταλάμπει,
 κ' ἡ τρίτη τὸ ἀγνὸν μειδιάματι
 ἀνταναικῶσα, τὴν ψυχὴν φωτίζει
 ὡς ἡ ἀκτίς τοῦ ὄρους τὴν χιόνα,
 καλοῦνται: Πίστις καὶ Ἐλπίς καὶ Ἀγάπη!...

— Πίστις, Ἐλπίς, Ἀγάπη!... ἀνεφώνησα ἀ-
 κουσῶς· καὶ τοῦ δάκρυος ἡ βυθίσφονος ἠχώ, ἐκφρα-
 στικὴ λαλιὰ τῆς φύσεως, οἶνει ἐν ἐκστάσει διατε-
 λούσης, ἐψιθύριεν ἐπίσης «Πίστις, Ἐλπίς, Ἀγά-
 πη!... ὦ στοργή γλυκεῖα καὶ ἱερὰ, θαυμασιὰ
 στιγμή πηλῶν καὶ ἐκστάσεως, ἐν ᾗ ἡ φύσις συγκε-
 κλημένη ἐπανεσάλπιξε μετ' ἐμοῦ τὰς τρεῖς ἐκείνας,
 ἱερὰς λέξεις! ἔλασσε τῆς μνήμης μου ἑσπεῖ, ὡς ἐκεί-
 ναι ἀνάσσουν ἐπὶ τοῦ ἀστρολαμποῦς στερεώματος!

Ἔστρεψα τὸ ἀσθενὲς βλέμμα πρὸς τὰ τρία δα-
 κρυλάμποντα ἄστρα, τὸ ὑπερφύες καὶ καλλίστιλλον
 τῆς σκοτίας γόητρον· καὶ οἶνει αὐτοστιγμῆ ἐμπνευ-
 σθεῖσα, ἀνεβόησα:

Χαίρετε δάκρυα χρυσᾶ! χαῖρε τριάς γλυκεῖα
 εἰς ὕψη τὴν ὑπόστασιν ἐγγράφουσα τοῦ Θεοῦ·
 χαῖρε Λυχνία τρίμηρος ἐν τῇ δημιουργίᾳ!...
 ὦ! χαῖρε, ἀποθέωσις ἀγία τοῦ δακρύου!

... Δάκρυ! ἀδάμα τῆς ψυχῆς φαιδρῶνον πόνου σκότη.
 εὐλογητὸν τὸ βλέφαρον ὅπερ κοσμεῖς μαρμαῶν!
 τὸ ἐνίσχυ' ἢ λάμψις σου· καὶ δίχως νὰ τυφλώτη,
 ἐν ἄλλο φῶς θεϊότερον ἐνατενίζει χαῖρον...

Σελτὴ τριάς! εἰς τοῦρανοῦ τὸ σκοτισμένον δῶμα
 ἔκχυνε λάμψεις χαρμονῆς ἀγίας καὶ ὑψίστης
 καὶ δι' αὐτῶν ἀείποτε πρὸς τοῦ θνητοῦ τὸ ὄμμα
 ἐν σωπῇ ψιθύριζε: «Ἐλπίς, Ἀγάπη, Πίστις!...»

Ἄς πίπτ' εἰς δῶμα τῶν νεκρῶν ἡ ἱερὰ ἀκτίς σου
 ἐπὶ πετρῶν προσπαίξουσα κενῶν ἢ χρυσογράφων,
 καὶ ὡς ἐμβλημα παρήγορον Θεοῦ καὶ Παραδείσου
 ἄς χύνη τὸ μειδιάματι εἰς τὴν σιγὴν τῶν τάφων.

ὦ Πίστις! ἡ περιστέρα, κόρη χιόνος νέας,
 Ἐλπίς, τὸ παραδείσιον, τὸ λάμπρον σύμβολόν σου,
 ὁ Ἄγγελος, τὸ γέννημα, Ἀγάπη, τῆς ιδέας,
 πρὸς τὴν Ἐδὲμ ἀπέφερε τὸ θεῖον δάκρυσόν σου.

*) Ἐκ ἀριθμ. 38, σελ. 747 — 749.

Ἄλλ' εἰς αἰθέρα ταπεινὸν μὲ πρόδραγμα τοῦ Πλάστου τάφηκαν νὰ διαγεῖται, ὁ Φοῖβος ὅταν δὴν καὶ λαμπερῶς μικραγραφοῦν τὰς θείας καλλονάς Του, τὰ μαῦρα σκοτὶα τοῦρανοῦ καὶ τῆς ψυχῆς νὰ λύη.

Θνυτέ! ὁπότεν θεωρῆς τοὺς τρεῖς αὐτοὺς ἀστέρας φέγγος Θεοῦ νὰ χύνωσιν εἰς γαλιναῖα ὕψη, ὦ! ἡ ψυχὴ σου ἄς πετᾷ ἐκεῖ εἰς τοὺς αἰθέρας ἐν ἰδεῶδες φιλίμα ἐπάνω των νὰ ῥίψη!

Ναί! . . . ἄς πετᾷ εἰς δώματα ἰδανικοῦ αἰθέρος ὅπου ὡς νέφος εὐδκίον ἀπλοῦται ἡ Εἰρήνη κ' εἰς Ἥλιος τριῶστερος ἀστράπτων ἀνεσπέρως εἰς πᾶν αὐτοῦ σελάγισμα πελάγη φώτων χύνει.

Καὶ εἰς στρογγύλος Του σπινθήρ εἰς τὸν ὀρίζοντά μας πεδῶν ἐν μέσῳ νεφελῶν τὸν ἥλιον παράγει, Θεοῦ εἰκόνα τὰ ὠχρὰ νὰ βλέπουν ὄμματά μας ἐμπρός της ὄνειρώττοντα τῶν φώτων τὰ πελάγη. . .

Κι' ἂν πρὸς σμικρὸν βυθίζεται εἰς κόλπους τῆς θαλάσσης κ' ἐκβαίνει τὴν αὐγὴν χωρὶς νὰ δόσῃ εἰς τὸ κύμα, ὀπλοῖ ζωὴν ἐγκλείουσαν Θεοῦ ἀντανακλάσεις ὀλόφωτον προβάλλουσαν ἀπὸ ζοφῶδες μνήμα.

Ἄραί τινες καὶ ἀμφίβολοι λάμψεις προῦραινεν ἤδη τὴν ἐγγίζουσαν ἐκ τοῦ ἀπείρου πόντου ἀνάδυσιν τοῦ θεοπεγγοῦς ἡλίου, αἱ δὲ ἐπὶ τοῦ αἰθέρος κατεσπαρμέναι χρυσταὶ ψεκάδες τῶν τῆς Νυκτὸς δακρύων ἠμυροῦντο ὡσεὶ μέλλουσαι ν' ἀπαλειφθῶσι μετ' οὐ πολὺ πρὸ τῆς φαιδρᾶς εὐδίας, ἀλλὰ τὰ τρία ἱερόφωτα δάκρυα τῶν ἰδεῶδων Παρθένων ἀπῆστραπτον ἔτι ζωηρῶς καὶ συμπαθῶς, οἰονεὶ λυπούμενα ν' ἀποστερήσῃσι τὸ προσατενίζον ὄμμα μου τῶν θείων αὐτῶν ἀκτίνων.

Τότε ἐν τῇ ὑπολευκαζούσῃ ἤδη σκοτίᾳ, ἐπὶ τῆς οὐρανομήκους τοῦ ἀπέναντι ὄρους κορυφῆς διείδον τὸν ἀελλοπτέρυγον γέροντα, τὸν χιονοπώγωνα Χρόνον γονυκλιῆ ὡς ἐγὼ καὶ μετὰ συνηνωμένων χειρῶν ἐν σιγηλῷ θαυμασμῷ τοὺς τρεῖς ἀστέρας ἀτενίζοντα, ἐν ᾧ αἱ πλούσιαι πτυχαὶ τοῦ ἀπειρομήκους λευκοῦ καὶ νεφελώδους πέπλου αὐτοῦ γαύρως ἐκυμάτιζον ὑπὸ τὰς σφοδρᾶς πῦας πνεῶς, ὡς τὰ πλατέα τοῦ ἀπείρου βεῦματος τῶν αἰῶνων κύματα, ἐνθα ὑπὸ τὸ ζεῖδωρον κτύμα μεσουρανοῦντος Ἥλιου λουόμενος, οὕτω λευκίνη αὐτὰς ὁ ἀείζωνος γέρον. . .

ὦ Χρόνος! μείνε, μείνε ἐκεῖ ἐσκαί γονυπετῆς ἀποθχυμάζων τοὺς τρεῖς ἀστέρας, τὰ εὐεργετικὰ δάκρυα τῆς Ἐλπίδος, τῆς Ἀγάπης, τῆς Πίστης! . . . ναί! καὶ ὅτε, τὰ λείψανα ἡμῶν θὰ καθεύδωσιν ἄπνοα ἐν ταῖς εὐρείαις ἀβύσσοις, ἄς ἡ δίνη τοῦ τῶν αἰῶνων βεῦματος ἐπὶ τῆς γνήνης σφαίρας διανοίγῃ, ἐν ᾧ αἱ ψυχαὶ ἡμῶν θὰ κυλιנדῶνται ἠδονικῶς ἀνὰ τὰ ὕψη ἐπὶ πτερύγων περιστερᾶς, παρδεισίου ἢ ἀγγέλου πρὸς θείους αἰθέρας ἀναγόμενα, νεφελοχίτων Χρόνος! ὦ, καὶ τότε τὰς εὐναζούσας τοὺς νεκροὺς ἡμῶν ἀβύσσους διὰ τῶν εὐρειῶν πτερύγων ἐπικαλύπτων ἀποθχυμάζε ἔτι σιγηρῶς τοὺς ἀειλαμπεῖς τῶν δακρύων τούτων ἀδάμαντας! . . .

Τὸ γιγάντειον τῆς Νυκτὸς φάσμα σιγῶν πρὸ ἐμοῦ, ἐν ὠρχίχ στάσει, μοὶ ἐμειδία ἔτι προσηνῶς.

Ἄνεμνήσθην πῶς πρὸ μακρῶς ὥρας, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς ἀστέρες μυστήριον πρὸ ἐμοῦ διετέλουν, ἢ μετ' αὐτῆς διαλογὴ μου ἤρξατο, πῶς πρὸς τὴν ἐνθουσιῶδη ἐπικλησίαν καὶ ἐξέφρασίν μου ἡ αἰώνιος σιγὴ αὐτῆς ἐλύθη εἰς χρυσορρήμονα ἐκμυστήρευσιν καὶ μετὰ θερμῆς εὐγνωμοσύνης.

— ὦ Νύξ, ἀνέκραξα, σοὶ εὐχαριστῶ! . . .

Κύψασα δὲ ζωηρῶς ἐδραχάμην τῶν ὑπὸ τῆς ποδῆ-ρους δίκην πέπλου κόμης ἀμφικαλυπτομένων μαρμαρολεύκων ποδῶν της, ὅπως ἀσπασθῶ αὐτοῦ· ἀλλ' οὐτοὶ μυστηριωδῶς ἀραιοῦμενοι καὶ ἀερώδεις γιγνόμενοι, ἐξέφυγον τῶν χειρῶν μου· τότε μετ' ἐκπλήξεως πρὸς αὐτὴν ἀτενίσασα, τὴν εἶδον διὰ τοῦ τεταμένου ἀλλὰ σκιδῶδους ἤδη δακτύλου δεκνούσαν μοι τὸν ἐπανατέλλοντα θεοειδῆ ἥλιον, συνιστώσα οὕτως αὐτὸν τῇ εὐγνωμοσύνῃ μου, ἐν ᾧ χρόνῳ ἤρχετο ἤδη ἀναλαμβάνουσα πρὸ αὐτοῦ τὴν αὐλον αὐτῆς ἐξαιέρωσιν καὶ εἰς ἄφωρον συγκεντρουμένη λατρείας συναίσθημα.

Ἔτι μικρὸν καί, μελανόπεπλος Νύξ, ἀελλοπτέρυξ Χρόνος καὶ δακρυλαμπεῖς ἀστέρες, πρὸ τῆς ἀνάσσης τῆς φύσεως ἀστραπηδόλου Θείας εἰκόνας τέλειον ἐξηφανίσθησαν· ἀλλ' ἐγὼ κλείουσα τὸ ἀσθενὲς ὄμμα πρὸ τῆς θαμβούτης τοῦ ἡλίου καλλονῆς, καὶ τὴν συμπαθῆ τοῦ τριλαμποῦς ἀστερισμοῦ εἰκόνα ζωηρῶς ἐν τῇ φαντασίᾳ, ὑπὸ τῶν ἀκτίνων αὐτῆς ζωπυρουμένην, διαβλέπουσα ἐψέλλιζον ἔτι ἀσυναίσθητως:

Σεπτῆ τριάς! εἰς τοῦρανοῦ τὸ σκοτισμένον δῶμα ἔκκυνε λάμψεις χαρμονῆς ἁγίας καὶ ὑψίστης, καὶ δι' αὐτῶν ἀείποτε πρὸ τοῦ θνητοῦ τὸ ὄμμα ἐν σιωπῇ ψιθύριζε: «Ἐλλίς, Ἀγάπη, Πίστις! . . .».

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΑΤΟΥ.

ΝΕΩΤΕΡΑ ΘΑΥΜΑΤΑ

Εἰ καὶ παρῆλθεν, ὡς συνήθως λέγεται, ἐν τῇ τῶν θρησκείων ἰστορίᾳ ἡ ἐποχὴ τῶν θαυμάτων, οὐχ ἦτον βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ ἐποχὴ τῶν θαυμασίων ἐν τῇ ἐξελιξεί τῆς ἐπιστήμης εὐρηται ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς. Ἡ Ἀνατολή, ἥτις πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἦτο ἡ κυριώτερα εἶδος καὶ πηγὴ τῶν θεοσοφικῶν συστημάτων καὶ θεουργικῶν παροδόσεων, ἰδιαζόντως εἰσέτι παρίσταται γόνιμος εἰς ὅλα τὰ εἶδη μαγικῶν φαινομένων καὶ ἄλλων μυστηριωδῶν ἐκδηλώσεων. Πρὸς ἀπόδειξιν τούτου ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν πράξεις Ἀράβων τινῶν, οἵτινες τοσαύτην διήγειραν ἐκπλιξίν ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν Παρισίων τοῦ 1889, ὅσων καὶ τὰ νεώτερα καὶ ἐφήμιλλα κατορθώματα τοῦ ἐξ Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν προσώπου, ἐν τῷ Βερολίνῳ πανοράματι (Panorlicum). Ἐν Παρισίῳ ἡ παρόδοσις ἐτελεῖτο τὴν 9ην ἀνὰ πᾶσαν ἐσπέραν ἐν τῇ ἄνω ὀροφῇ τοῦ Καφενεῖου τῶν Μαύρων, ἐν τῇ ὁδῷ Καί-

ρου τῆς Ἀνατολικῆς συνοικίας. Τέσσαρες Ἀραβες μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν ἐκάθοντο ὀκλαδὸν ἐπὶ ταπποστρώτου ἐξέδρας, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ἔκειτο χάλκινον πύραυον πλήρες καϊνῶν ἀνθρώκων. Ἡ παράστασις ἤρξατο διὰ μονοτόνου ἱσματος, συνοδευομένου ὑπὸ τινος εἰδους κυμβάλου, φέροντος κώδωνας περὶ τὰ χεῖρα. Κατ' ὄρχας ἡ μουσικὴ ἦτο βραδεία, ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, σιγελή, ἀλλὰ βαθμυδὸν ἀπέδη γοργωτέρα καὶ ἠχηροτέρα μέχρις οὗ κατέστη θορυβωδεστάτη. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀναπιδύσας εἰς τῶν Ἀράβων καὶ ἐκτινάξας τὸν μανθῦαν αὐτοῦ ἤρξατο χορεύων, τὰς μὲν χεῖρας ἔχων ἐπὶ τῶν ἰσχιῶν, τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἐμπροσθέν κεκλιμένην, τοὺς δὲ ὀφθαλμούς τιαν προσεκτικῶς ἐπὶ τοῦ ἀρχηγοῦ προσηλωμένους.

Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ χοροῦ ὀνομαζόμενον Ἰσδεπ, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν καθίστατο ζωηρότερον, ἢ δὲ κλονιστικὴ κίνησις τοῦ σώματος τοῦ χορευτοῦ ὀφροδρότερα, μέχρις οὗ οὗτος ἐξηντλημένος κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μετὰ μικρὸν ὁ Ἀραβὴ ἐπαρκῶς συνῆλθεν ἐκ τῆς ἐκστάσεως αὐτοῦ ὥστε νὰ ἴσταιται ὀρθοῖς· δείξαντος δὲ αὐτῷ τοῦ ἀρχηγοῦ τὸ πύραυον, ἐβύθισεν ἐκεῖνος πάραυτα τὴν χεῖρα ἐντὸς αὐτοῦ, ἤρπασέ τινας τῶν πεπυρακτωμένων ἀνθρώκων, ἐψύσθησε τούτους μέχρι σπινθηροβολισμοῦ, ἔδμηξε τεμάχια τούτων δίσκων μύλων καὶ λίαν ὀρεκτικῶς κατέφαγεν αὐτά. Μετὰ ταῦτα, προσεγγίσας εἰς μεγάλην ἀκανθηφόρον κάκτον, ἐπὶ τῆς ἐξέδρας εὐρισκομένην, ἐδράξατο φύλλον ἰσχυρὰς φέροντος ἀκανθας καὶ δύξας κατέπιε τοῦτο. Μετ' ἴσης ἀπληστίας ἐμάσσα καὶ κατέτρωγε λεπτὰ φύλλα ἕζλου. Τεμάχια δ' ἐξ ἀμφοτέρων τούτων τῆς τε κάκτου καὶ ἕζλου ἐνεχειρίζοντο τοῖς θεαταῖς, οἵτινες ἐξετάζοντες ταῦτα, ἐπειθοντο ὅτι καὶ πράγματι ἦσαν αἱ αὐταὶ οὐδαί, οἷαι παριστάνοντο αὐτοῖς. Εἰς τῶν ἀκολουθῶν ἐκόμισε πτύον τὸ διδνηροῦν μέρος τοῦ ὁποίου ἦτο πεπυρακτωμένον μέχρις ἐρυθρότητος, οὕτως ὥστε τεμάχιον χάρτου, ἐπ' αὐτοῦ ριπτόμενον, πάραυτα ἀνεφλέγετο. Ὁ Ἀραβὴ κρατήσας τὴν ξυλίνην λαβὴν τοῦ πτύου διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, ἔθηκε τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τῆς πυριφλεγούσῃ διδνηρᾶς πλακῶς, ἢν πρῶτον ἔλειξε μετὰ προφανοῦς ἡδύτητος καὶ εἶτα ἔστη γυμνοῖς τοῖς ποδῖν ἐπ' αὐτῆς μέχρις οὗ, ἀποψυγεῖσα, ἀνεκτίσαστο τὸ σύνθημα μελανόν αὐτῆς χρῶμα. Τὸ τελευταῖον τοῦτο κατόρθωμα ἐπλήρωσε τὴν ἀτιμῶσαιραν βαρυθύμιον ὀσμῆς κεκαυμένου κέρατος. Εἷφος ὀξύτατον, διαροῦν δὲ τεμάχιον χάρτου ἅμα τῇ προσψαύσει αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀκμὴν ἐνεχειρίσθη τῷ Ἀραβί, ὅς πάσῃ δυνάμει ἐβύθισε τοῦτο εἰς τὸν λάβρυγγα, τὸ σπῆθος καὶ τὰς πλευρὰς αὐτοῦ. Κρατηθέντος δ' εἶτα τοῦ ξίφους τούτου ὀριζοντίως τρεῖς πόδας ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους, τοῦ κοπτεροῦ μέρους πρὸς τὰ ἄνω ὄντος ἐστραμμένου, ὑπὸ τινος τῶν ὑπηρετῶν, ὅς πρὸς προφύλαξιν τῆς ἑαυτοῦ χειρός περιετύλιξε ὑφάσματι τὴν ἀκμὴν, καθόσον ἐκ ταύτης ἐκράτει τὸ ξίφος, ἐνῶ συνάδελφος αὐτοῦ ἐκράτει τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους, ἐπιθέσας ὁ Ἀραβὴ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν δύο τούτων καὶ ἀναπιδύσας γυμνόπους ἐπὶ τοῦ κοπτεροῦ τοῦ ξίφους ἔστη δευτερολέπτα τινα ἐπ' αὐτοῦ. Αὐτὸς οὗτος πρὸς τούτους ἐστρωξεν ἐγχειρίδιον ἔσωθεν τοῦ ἰδίου στόματος διὰ τῆς παρεῖδς εἰς βαθμὸν ὥστε ἢ

ἀκμὴν ἐξείχε πλέον τοῦ ἐνὸς δακτύλου ἐκ τῆς παρεῖδς ἐκείνης. Ἐπὶ τέλους, ἐξαγαγὼν ὄφιν ἐκ τινος κιβωτίου καὶ διερεθίσας αὐτὸν μέχρι θηριώδους ὀργῆς, ὑπέστη ἐκουσίως δῆγματα εἰς διάφορα μέλη τοῦ σώματος, ἐν τέλει καὶ αὐτὸς οὔτος· ἔδμηξε τὴν κεφαλὴν τοῦ δηλητηριώδους ἐρετεοῦ καὶ ὡς ἐγγιστα τὸ ἡμισὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ κατεβρόχιθε. Κορέσας δ' οὕτω τὴν παράδοξον ὀρεξιν αὐτοῦ ἐπανελάβε τὸν χορὸν διὰ τοῦ αὐτοῦ βιαίου ρυθμοῦ δι' οὗ καὶ ἀπεπεράτωσε τοῦτον· ἀλλ' ἡ κίνησις βαθμυδὸν ἀπέδη βραδυτέρα μέχρις ὅτου ὁ χορευτὴς ἐκαθέσθη χωρὶς οἰανδῆποτε ἀλλοίωσιν νὰ προδῖρη.

Ὅτι δὲ ταῦτα πράγματι συνέβησαν, τοῦτο μετὰ τοσαύτης θετικότητος ἐπικυροῦται ὅσον ἢ ἐπέλευσις οἰουδῆποτε συμβάντος δύναται ν' ἀποδειχθῆ ὑπὸ ἀνθρωπίνης πειραματικῆς μαρτυρίας. Ἡ φιλολογία τοῦ θέματος τούτου εἶναι ἀκριβῶς ὀγκώδης καὶ ταχῶς προάγεται τὴν ἐκτασιν, ἀνταποκρινομένη ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην πρὸς τὴν αὔξησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπολογίας καὶ ἐθνοψυχολογίας. Ἱεραπόστολοι, περιηγηταί, κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι καὶ οἱ ἐξοχῶτατοι τῶν ἁγγλῶν, γάλλων, γερμανῶν καὶ ἰταλῶν ἐπιστημῶν, οἵτινες ἐγένοντο μάρτυρες τῶν παραστάσεων τούτων ἐν Ἰνδία καὶ ἄλλαις χώραις τῆς Ἀνατολῆς, ὄλοι συμφωνοῦσιν ὡς πρὸς τὴν γνησιότητα τῶν φαινομένων, εἰ καὶ οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἠδυνήθη νὰ δώσῃ ἀποχωρῶσαν τούτου ἐρμηνείαν. Ἐὰν παραδεχθῶμεν ὡς ἐγκυρον τὸ *argumentum ex consensu gentium*, τότε ἡ μαρτυρία ἀποδίδει καταπληκτικὴ καὶ ἢ ἀπόδειξις τελεία. Ἀναμφιδόλως, ὡς ὁ Charcot, Lombroso, Mendel καὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες ἀναφέρουσιν, ὁ ὑπνωτισμὸς δύναται νὰ παράσῃ μερικὴν λύσιν τοῦ φυσιολογικοῦ τούτου καὶ ψυχολογικοῦ γρίφου· πλὴν καὶ ὁ ὑπνωτισμὸς, καίπερ ὡς γεγονός ἀναγνωρίζομενος, οὐχ ἦτον ἀποτελεῖ εἰσέτι μυστήριον διαφέρων τοῦ θαύματος μόνον καθόσον ἀποδίδεται εἰς φυσικὰ ἀντὶ ὑπερφυσικῶν αἰτιῶν. Γνωστὸν ὅμως τυγχάνει ὅτι πρόσωπα, ὑπεκίοντα εἰς ὑποβολὴν δι' ὑπνωτισμοῦ, δύναται νὰ φάγωσι καὶ τὰς μᾶλλον δυσαρέστους καὶ ἀνδεῖς οὐσίας, ὡσεὶ αἱ οὐδαί ἐκεῖναι ἀπετέλουν τὰ σπανιότατα τῶν λεπτῶν καὶ ἡδῶν ἐδεσμάτων· ἢ τοῦ ὑπνωτισθέντος κατάστασις πρὸς τούτους συνοδεύεται ὑπὸ τῆς «ἀναλγησίας» ἢ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ πόνων, κρησιμεύουσα καὶ ὡς ἀποτελεσματικὸν ἀνάδωνον εἰς ὀδοντοιατρικὰς καὶ χειρουργικὰς ἐγχειρήσεις. Οὐδόλως ὅμως δύναμεθα ν' ἀναφέρωμεν αὐθεντικωτάτην περιπτῶσιν, καθ' ἣν τὸ ἀνθρώπινον σῶμα κατέστη ἀψευκτον. Δι' ὑπνωτικῆς ὑποβολῆς δύναται τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι εἶναι κύων, λύκος ἢ ἄλλο τι ζῶον καὶ νὰ ἐνεργῆ ἀναλόγως. Κατὰ παρόμοιον τρόπον ὕδωρ καθαρὸν δύναται νὰ παραγάγῃ ἀποτελέσματα μέθης, ἐνῶ τάνάπαλιον τὸ οἶνόπνευμα παθεῖ τοῦ μεθύειν, καὶ ἀπλοῦν τεμάχιον χάρτου ἐπιτεθειμένου τῷ δερματι γεννᾷ φλύκταιναν, τοῦ ἰσχυροτάτου ἐρεθιστικοῦ μὴ κατορθοῦντος πολλάκις τοῦτο. Ἐνταῦθα ἐχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν αἰνίγματα μέχρι τοῦδε διαφυγόντα πάσαν ἐρμηνείαν, ἢ μελέτη δὲ τῶν ὁποίων διανοίγει εὐρὴ καὶ γόνυμον στάδιον ἐρεῖνης.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικῶ).

ΟΛΓΑ ΑΖΑΡΙΔΟΥ.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΡΙΚΥΜΙΑ.*

Τὴν ἐπομένην ἑβδομάδα συνητήθησαν πάλιν παρὰ τῆς κυρίας Α. . . Προσεπλήθησεν ὁ Λεάνδρος νὰ τὴν πλησιάσῃ, νὰ τῆς ὁμιλήσῃ· ἐκείνη ἤμυνετο· ἐσκεμμένως καὶ μεμελετημένως ἀπέφευγε πᾶσαν συνάντησιν κατὰ μόνους. Ἡ μανία τοῦ Λεάνδρου δὲν εἶχεν ὄριον, ἡ λύσσα τοῦ ἦτο ἐτοιμος νὰ ἐκρηγῇ. Διὰ μιᾶς ἠλλαξε τακτικὴν. Πολλοὶ νέοι καὶ πολλαὶ δεσποινίδες ἐξέφρασαν τῆς κ. Α. . . τὴν ἐπιθυμίαν των ἵνα καὶ κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην χορεύσωσι· συνδιάλεξις καὶ μουσικὴ δὲν ἤρκουσαν αὐτοῖς· ἤθελον νὰ κινήσωσι καὶ τοὺς πόδας των, ὡς ἔλεγον, διὰ νὰ ζεσταθῶσιν ἀπὸ τὸ πολὺ ψυχρός. — Οὕτως ὁ χορὸς ἐξ ἀπροόπου ἤρχισεν. Ὁ Λεάνδρος ἐνῶ κατ' ἀρχὰς εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ μὴ χορεύσῃ, ἀπὸ τῷ ἦτο ἀπηγορευμένον νὰ περιβῆλῃ τὴν ὄψυν τῆς Ἰριδος, αἰφνης μετέβαλε γνώμην· ἀλλὰ μόνον μετὰ δύο νεανίδων, μόλις δεκαεξαετῶν ἀλληλοδιαδόχως ἐστροβιλιζε, τῆς θυγατρὸς τῆς κυρίας Α. . . καὶ τῆς ἐξαδέλφου αὐτῆς Γ. . . Κ' ἐχόρευεν ὀρθητικὸς, ὡς ἐξω φρενῶν. Ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ κορασίδες τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, κατὰ σύμπτωσιν, καὶ οὐδ' αὐταὶ ἤξεύρουσαι διατί, μόνον μετὰ τοῦ Λεάνδρου εἶχον τὴν ἰδιοτροπίαν νὰ χωρεύωσι. Τοῦτο ἐκίνει καὶ τὸν γέλωτα τινῶν φίλων ἐκείνου. Τοὺς ἐκθύμους αὐτοὺς στροβιλισμοὺς τοῦ Λεάνδρου παρακολούθει ἡ Ἰρις, ποτὲ μὲν ὀρθία, ποτὲ δὲ καθήμενη, κρατοῦσα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς πάντοτε τὰ δίοπτρα· εἰς τὰ χεῖλη τῆς ἐπλανᾶτο μειδιᾶμα, οὐχ ἦττον ἢ ὠχρότος τοῦ προσώπου τῆς προέειδε τὴν ἐσωτερικὴν ἀδημονίαν τῆς. Ἐπασχεν; ἐζήλευε; μετενοεῖ; τίς οἶδε! Μετὰ τινα βαλισμὸν ἡ δεσποινὶς Γ. . . κορασθεῖσα παρεκάλει τὸν Λεάνδρον νὰ καθίσωσιν. Ἐκείνος τὴν ὠδήγησε πρὸς ἕδραν τινα ὀλίγα βήματα μακρὰν τῆς Ἰριδος, ἐκάθισεν αὐτὴν καὶ λαβῶν ἑτέραν ἕδραν ἐκαθέσθη καὶ αὐτὸς ἀπέναντι καὶ πλησιέστατα τῆς κορασίδος, στρέψας βιαίως τὰ νῶτα πρὸς τὴν Ἰριδα. Ἐπεδίωκεν ἐκ παντὸς τρόπου ἀφορμὴν, ἐζήτει νὰ τὴν προσβῆλῃ. Ἐπίκουρος ἦλθεν ὁ φίλος αὐτοῦ Θ. . . ὅστις, ἄνευ ὑπεροβολῆς καὶ ἀστείζόμενος, ἐπλησίασεν ἐκεῖ, καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Λεάνδρον, εἶπεν ἀνκαγχάζων· ἀλλ' ἀπόψε, Λεάνδρε, μόνον μὲ τὰς δύο αὐτὰς μικρὰς δεσποινίδας χορεύεις; ».

— Ὡ, ναί! ἀπήντησεν ἐκεῖνος, τονίζων τὰς λέξεις, οὕτως ὥστε νὰ ἀκούῃ ἡ παρακαθημένη Ἰρις εὐρίσκω μεγάλην εὐχαρίστησιν· εἶναι τόσο ἀθῶα τὰ πλάσματα αὐτά, τόσο εἶναι ἡ καρδία των ἀδιάφορος, ὥστε, μὰ τὴν ἀλήθειαν, τέρεπεται τις εἰς τὴν μετ' ἐκείνων συναναστροφὴν. Αὐταὶ δὲν ἔχουσι τὴν κακίαν καὶ τὴν διαφθορὰν τῶν μᾶλλον ἡλικιωμένων ἀνθρώπων, ὧν ἔχω ἀρκετὴν πείραν ».

Ἐστρέψεν ἀμέσως ἀλλαχοῦ τὸ πρόσωπον ἡ Ἰρις,

ἀκούσασα τοὺς λόγους αὐτοὺς, ἀλλὰ ματαίως ἐκόπιασε νὰ δείξῃ ἀπῆθειαν. Οἱ δηκτικοὶ ἐκείνοι λόγοι τὴν ἐδηλητηρίασαν βαθύτατα εἰς τὴν καρδίαν, καὶ τοῦτο ἀκριβῶς ἐπεθύμει ὁ Λεάνδρος, ὅστις κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐλησμόνει ἐν τῇ λύσσει τοῦ τὴν πρὸς γυναῖκα ὀφειλομένην ἀδρότητα.

Ἀπόφασιν εἶχεν ὁ Λεάνδρος νὰ μὴ ταπεινωθῇ πλέον ἐνώπιόν τῆς. Τῆς εἶχε χάριση τὸν ἔρωτά του, τὴν ἀγάπην, τὴν ἀφοσίωσιν του, ὅλην τὴν ψυχὴν του εἰς ὅλον τὸν βίον του. Ἐκείνη ἐδείκνυτο ἀγνώμων, ἀπιστος καὶ τὸν ἀπέβαλλεν. Ὡ! δὲν ἤθελε πλέον νὰ τὴν συλλογισθῇ· σχεδὸν ἐντρέπετο διὰ τὸν ἔρωτά του. Δὲν εἶχεν ἐμπέση καὶ τόσο πολὺ ἠθικῶς, ὥστε νὰ ἀπαιτήσῃ ἀγάπην· ἐθεώρει τὸν ἑαυτόν του πολὺ ἀνώτερον καὶ εἶχε φρόνημα πολὺ ὑψηλότερον. Τετέλεσται! οὐδὲν κοινὸν πλέον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκείνης. Καὶ μὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, καὶ μὲ τὰς ιδέας αὐτὰς θωρακισθεὶς, μετὰ τινας ἡμέρας μετέβη παρὰ τῷ κυρίῳ Δ. . . ὅπου ἦτο βέβαιον ὅτι θὰ τὴν συνήντα.

Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Δ. . . εἶχον ἀναγγεῖλῃ τοῖς φίλοις ὅτι εὐχάριστος θὰ ἔβλεπον αὐτοὺς κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην προσερχομένους ἐν μεταμφίεσει. Ἦτο ἡ πρώτη ἑβδομάς τῶν ἀποκρέω, αἱ ἡμέραι τῶν μασκαράδων. Ὁ Λεάνδρος συνενωθεὶς μετ' ἄλλων φίλων κυριῶν καὶ κυριῶν ἀπετέλεσε μετ' αὐτῶν χαριστάτην συντροφίαν μετμημφιεσμένων, ἦτις παριελθούσα πρῶτον φιλικὰς τινας οἰκίας κατέληξε περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν τῆς νυκτὸς παρὰ τῷ κ. Δ. . . Ἐβόρει ὁ Λεάνδρος πλουσιωτάτην μεσαιωνικὴν στολήν, ἐπ' αὐτῆς δὲ ἐν εἰδει ἐπενδύτου μετᾶξινον κυανοῦν δόμινον. Ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ κ. Δ. . . ὁ Λεάνδρος καὶ οἱ φίλοι του, ἤδη εἶχον προσέλθῃ καὶ ἄλλοι μετμημφιεσμένοι, οἵτινες ἐχαριεντίζοντο μετὰ τῶν παρουσῶν κυριῶν καὶ κυριῶν, ἀποτελοῦντες διαβολικὸν θόρυβον. Προὔχωρησε καὶ αὐτὸς ἀποτεινὼν χαιρετισμοὺς καὶ χαριεντιζόμενος πρὸς τινας κυρίας. Ἐκεῖ πλησίον ἴστατο καὶ ἡ Ἰρις. Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἦτο ὠχρὰ· ἡ ὠχρότης δὲ τοῦ προσώπου συνηνωμένη μετὰ τοῦ ξανθοῦ χρώματος τῆς κόμης τῆς καὶ τοῦ γλαυκοῦ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς τὴν καθίστων εἶπερ ποτε ὠραίαν. Ὁ Λεάνδρος μετὰ μικρὰν ὑπόκλισιν ἠθέλησε νὰ ἀντιπαρῆλθῃ· ἐκείνη τὸν ἐνόησεν ὑπὸ τὸν προσωπίδα ἀμέσως. — « Ὡ! τί ὠραῖον προσωπίδι ἔχει ὁ μασκὸς αὐτός » εἶπε, ἀποτεινόμενη πρὸς τὴν παρακαθημένην δεσποινίδα Π. . . συγχρόνως καὶ πρὸς τὸν Λεάνδρον. Ὅπως ἡ χιών δὲν δύναται ν' ἀντισταθῇ εἰς τὰς θερμὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας, ἀλλ' εὐθὺς προσβαλλομένη ὑπ' αὐτῶν ἀναλύει, οὕτω καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Λεάνδρου διὰ μιᾶς ἀνέλυσαν· δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιστῇ εἰς τὴν γοητεῖαν τῆς φωνῆς τῆς, εἰς τὴν γλυκύτητα τῶν κολακευτικῶν λόγων τῆς. — « Καὶ πῶς γνωρίζετε κυρία τὸ πρόσωπόν μου; » ἠρώτησεν ἐκεῖνος παραλλάσσων τὴν φωνὴν του. — « Ἀλλὰ τὸ γνωρίζω πολὺ καλὰ. Κύτταξε τί ζωηρὰ ἄμμάτια! Μὴ προσποιεῖσθε, κύριε Λεάνδρε

*) Τοῦ ἀριθ. 35, σελ. 721—725.

Π. σὺς ἐγνωρίζαμεν ἐκβάλετε τὴν προσωπίδα! » — « Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, ἰδοὺ καὶ ἐγὼ » εἶπεν ὁ Λέανδρος ἀποκαλύψας διακριτῶς τὸ πρόσωπόν του· εἶναι περιττόν πλέον νὰ κρύπτωμαι ». « Ἐταίειν αὐτῷ καὶ ταῖς παρισταμέναις φίλαις κυρίαις τὴν χεῖρα, ἣν ἡ Ἴρις ζωηρῶς ἔσπριγγε. Μετέβη εἰς τὸ κομωτήριον, ἀπέβαλε τὴν προσωπίδα καὶ τὸ δόμινον, ἀνενέωσε τὴν τοκλέτταν του καὶ εἰσήλθε πάλιν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἤδη ἐγένοντο καὶ αἱ προετοιμασίαι διὰ τὸν πρῶτον τετράχορον.

Ἡ Ἴρις ἵστατο παρὰ τὴν οἰκοδέσποιναν κυρίαν Δ. καὶ τὴν δεσποινίδα Π. . . , συνδιαλεγομένη πρὸς τὴν τελευταίαν.

» Χορεύομεν, δεσποινίς, μαζὴ τὴν quadrille; εἶπεν ὁ Λέανδρος προσκλινόμενος ἐνώπιον τῆς Π. . . ».

— Λυπούμαι πολὺ, ἀλλ' ἤδη ὑπεσχέθην εἰς τὸν κύριον Κ. . . , ἀπήντησεν ἐκείνη μειδιῶσα.

Ὁ Λέανδρος εὐρέθη εἰς δυσχερεστάτην θέσιν· νὰ προτεῖν τὸν χορὸν εἰς τὴν Ἴριδα! Ἄλλ' ἂν ἠρνεῖτο; Νὰ πκρέλθῃ χωρὶς νὰ κἀμῃ αὐτῇ τὴν πρότασιν; Ἄλλὰ τοῦτο καὶ ἔλλειψις ἀβρότητας θὰ ἦτο πρὸς τὴν ἐκεῖ ἐπίσης παρισταμένην κυρίαν Δ. . . καὶ ἠδύνατο νὰ παρεξηγηθῇ. Περὶ τοῖς οἰκοδεσποίνης δὲν τὸν ἔμελλε, διότι ἐκ τῶν προτέρων ἦτο γνωστὸν ὅτι δὲν ἐχόρευε, καὶ θὰ ἦτο περιττὴ τοιαύτη πρότασις. Ἐστρεψε τὰ βλέμματτα πρὸς τὴν Ἴριδα καὶ προσεῖδεν αὐτὴν, ὡς ἐὰν ἠθέλει νὰ ἀνιχνώσῃ ἐντὸς τῶν κορῶν τῶν πανούργων ἐκείνων ὀφθαλμῶν τὰ διανοήματα καὶ τὰ αἰσθηματτα αὐτῆς. Ἐνόμισεν ὅτι ἡ Ἴρις τὸν ἐνεθάρρυνε καὶ ὅτι τὰ χεῖλη τῆς σχεδὸν ἔλεγον. « Ἐλθέ τέλος πάντων· δικτὶ διστάζεις; » καὶ δὲν ἠπατήθη.

« Εἰσθε engagée, κυρία Ἴρις; » εἶπεν αὐτῇ μετὰ δισταγμοῦ.

— Ὅχι, κύριε Λέανδρε, ἀπήντησε σταθερῶς ἐκείνη, εὐχαρίστως χορεύω.

Δὲν περιέμενεν ἐκεῖνος ἄλλον λόγον· προσέφεραν αὐτῇ τὸν βραχιόνά του, ὅν ἡσθάνθη ἀμέσως περιβαλλόμενον καὶ σφιγγόμενον τὸν ἰδικόν της.

Ὁ τετράχορος ἤρχισεν ἡ παγετώδης χεῖρ τοῦ Λεάνδρου ἀπεδείκνυε τὴν τρυφήν του· ἀλλ' ἐκείνη ἐρχίνετο ἐξἄλλος καὶ κτευχαρασταμένη. Ὅσάκις ἐλάμβανον τὰς χεῖρας ἀλλήλων τὰς ἔσπριγγον νευρωδῶς καὶ σιωπῶντες, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ ἐκάτερου προσηλθύντο εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἄλλου, ἐνῶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἐπλάσιαζον ὅσον ἦτο δυνατὸν περισσώτερον πρὸς ἄλληλα. Κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ τετραχοροῦ figuration ἐτόλμησεν ἐκεῖνος νὰ ψιθυρίσῃ αὐτῇ. « Πάσχω, Ἴρις· νὰ ἤξευρες πόσον εἶμαι δυστυχὴς! ». « Ἀλλὰ μήπως ἐγὼ πάσχω ὀλιγώτερον σοῦ; », ἀπήντησεν ἐκείνη χαμηλοφώνως. Καὶ ἐξηκολούθουν τὸν χορὸν. Ἐὰν δὲ τις πλησίον των ἵσταμένος ἠθέλει ἐντεῖν τὸ οὖς, ἠθέλει ἀκούσῃ τὸν ἐξῆς διάλογον μεταξὺ αὐτῶν, κατὰ μικρὰς καὶ συγκεκομμένως πρυτῆσεις, ἧς ἐψιθύριζον ἐν ταῖς εὐκαιρίαις τῶν στροφῶν. — « Πολὺ σκληρὰ εἶσαι Ἴρις! τί γίνονται λοιπὸν τὰ φιλήματαττα σου καὶ οἱ ὄρκοι σου ἐκείνης τῆς Κυρια-

κῆς! » — « Ὁ Στέφανος ἐνόησεν ἤδη καὶ γνωρίζει ὅλα. Ἐσχον πολλὰς σκηνὰς μὲ τοὺς ἰδικούς μου πολὺ ὑπέφερα, πολὺ ἐκλαυσα. Μοὶ ἀπηγόρευσε πᾶσαν μετὰ σοῦ συγκοινωνίαν καὶ μὲ ἠπειλήσεν ὅτι θὰ . . . ». « Δικτὶ λοιπὸν μοὶ ἔδωκες μέχρι τοῦδε ἐλπίδας; Ἐπὶ τῶν καιόντων χειλέων μου φλέγει ἀκόμη τὸ τελευταῖόν σου φίλημα, Ἴρις, τὸ δὲ στήθος μου εἶναι ἀκόμη θερμὸν ἐκ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ἀναπυθέντος μετώπου σου. Δὲν ἀκούεις τὴν καρδίαν μου πῶς πᾶλλει; Οἱ τῆς ἰδικῆς σου παλμοὶ ἔπαυσαν λοιπὸν ἐντελῶς; Ἀλλὰ σὲ ἀγαπῶ, Λέανδρε, φοβερὰ σοὶ τὸ ὀρκίζομαι εἰς ὅτι, ἔχω ἱερὸν. Τί νὰ κἀμῶ ὅμως; ἐνοεῖς τὴν θέσιν μου; ». Ἡ Ἴρις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν αὐτὰ λέγουσα ἦτο ἐστραμμένη πρὸς τὸν Λέανδρον καὶ ἀπροκαλύπτως πρὸς αὐτὸν ὠμίλει. Οὗτος παρετήρησεν ὅτι ὁ διάλογος των εἶχεν ἐφελκυστῆ τὴν προσοχὴν τοῦ μακρὰν ἀλλ' ἀπέναντι ἵσταμένου Στεφάνου. « Πρόσεξε, τῇ ἐτραυλίσειν ὁ σύζυγός σου μᾶς βλέπει καὶ σὲ πκρητρεῖ ὀμιλιῦταν ». — « Δὲν μὲ μέλει, εἶπεν ἐκείνη ἀδημονοῦσα· τὸ ἤξεύρω ὅτι τόσο καὶ τόσο ἀπόψε, ἀφοῦ φύγωμεν, θὰ με ὑβρίσῃ, διότι ἐχόρευσα μαζὴ σου· ἧς ὀμιλήσωμεν τοῦλάχιστον ἐλευθέρως, ἧς ἀπολαύσω, ἐνόσφ εἶμαι πλησίον σου, τῆς ἀγάπης σου ». Ὁ Λέανδρος ἔμεινε ἐκπληκτός· οἱ λόγοι τῆς Ἴριδος, θὰ μὲ ὑβρίσῃ, ἐπροξένησεν αὐτῷ ἀγανάκτησιν κατὰ τοῦ Στεφάνου καὶ οἶκτον πρὸς τὴν Ἴριδα. « ὦ! ἔπασχε λοιπὸν ἐκείνη καὶ ὑβρίζετο χάριν αὐτοῦ. Ἀλλὰ σὲ κκομεταχειρίζεται λοιπὸν; » ἠρώτησεν ἐκεῖνος. « ὦ, καὶ· καὶ εἶναι πολὺ βόναυτος εἰς τὰς ὑβρεῖς του καὶ τὸν θυμὸν του· δὲν ἠμπορῶ πλέον νὰ ὑποφέρω τὴν ζωὴν αὐτὴν, τὴν τυραννίαν του! ».

Ὁ τετράχορος ἐτελείωσεν. Ὁ Λέανδρος κατὰ τὸ σῆθηδες ὠδήγησε τὴν Ἴριδα εἰς τὸ κυλικεῖον, ἐξ οὗ κατέπιεν ἀπνευστὶ ποτήριον λεμονάδας. Ἦσθάνετο πῦρ ἐν ἑαυτῇ καὶ ἐπόθει ἀνάψυξιν. Ὁ νεαρός καὶ πάντοτε εὐθυμος Π. . . προσῆλθε μετ' ὀλίγας στιγμὰς κἀθιδρός. « Ἀ! δὲν ἠμπορῶ ἄλλο νὰ ὑποφέρω, ἔλεγε· κἀμῃ πολλὴν ζέστην ἐδῶ μέσα ». « Δὲν εἶναι τὸση δὲ! » τῷ πκρητρεῖσεν ὁ Λέανδρος· ἀλλὰ χορεύεις πολὺ ζωηρὰ καὶ κουράζεσαι καὶ ἰδρώνεις. Ἄλλως, προσέθηκε, τὰ καλὰ μὲ κόπον ἀποκτώνται, καὶ πρὸ τοῦ κόπου δὲν πρέπει ν' ἀποδειλιῶς. Κοπιᾶζεις π. γ. ν' ἀναβῆς ὑψηλὸν τι ὄρος, διέρχεσαι μεταξὺ πετρῶν καὶ ἀκανθῶν προχωρῶν καὶ πάντοτε ἀναβαίνων· δικτὶ ὑποβάλλεσαι εἰς τὰς ἐνοχλήσεις αὐτάς; διότι γνωρίζεις, ὅτι ὅταν φθῆσῃς εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους θὰ ἀπολαύσῃς ἡδονῆς ἀνεκφράστου ἐκ τῆς θαυμασίας ἐκείθεν ἀπόψεως. Εἰς πᾶσάν σου πράξιν δὲν πρέπει ν' ἀποδειλιῶς, εἰς τὴν ἄνοδον τοῦ ὄρους νὰ μὴ σταματήσῃς εἰς τὸ μέσον· ἐμπρός, πάντοτε ἐμπρός! « Δὲν ἔχει οὕτω, κυρία Ἴρις; εἶπε πρὸς ἐκείνην στραφεῖς. — « Ναι, ἀπήντησεν ἐκείνη ἐννοήσασα τὴν σημασίαν τῶν λόγων του· ἀλλ' ἐὰν τις εὐρισκόμενος εἰς τὸ μέσον τῆς ἀνόδου, πκρητρεῖσῃ ἐνώπιον παρουσιαζόμενον κρημνόν; τότε τί νὰ κἀμῃ; νὰ προχωρήσῃ;

ἀλλὰ θά συντριφθῆ· χωρεῖ πρὸς βέβαιον θάνατον· φρονιμώτερον λοιπὸν νὰ στραφῆ ὀπίσω.

— Ὅχι, ὄχι, ἀνέκραξεν ἐκεῖνος· τοῦτο εἶναι δειλία· ὀφείλει νὰ προχωρήσῃ, καὶ ἡ γενναϊότης αὐτοῦ θὰ κατορθώσῃ νὰ ὑπερβῆ τὸν κρημνὸν καὶ νὰ ἐξέλθῃ νικητής. Ἐγνώριζεν ἄλλως τε ἐκ τῶν προτέρων τοὺς κινδύνους καὶ ἐὰν δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἐκτεθῆ εἰς αὐτούς, δὲν ὄφειλεν οὐδὲ νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἄνοδον. Ἀγαπητέ Ἰωάννη, προσέθηκεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Π. . . νομίζω ὅτι παραδέχεσαι τὴν γνώμην μου.

— Πληρέστατα, εἶπεν ἐκεῖνος· κυρία Ἴρις εἴθε δειλὴ καὶ ἔχετε ἄδικον· ἀλλ' ἤρχισε τὸ βάλς· δὲν πηγαίνομεν νὰ χορεύσωμεν, κυρία;

Ἐκείνη ἐκούσα ἄκουσα ἀπεχωρίσθη τοῦ Λεάνδρου καὶ ἔλαθε τὸν βραχίονα τοῦ Π. . . ὅστις τὴν ὠδήγησεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ.

Ὁ Λεάνδρος δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰ χορεύσῃ· παρέτηρσεν ἐν τινι γωνίᾳ μίαν καθέδραν, καὶ ἔξω φρενῶν σχεδὸν ἐρρίσθη ἐπ' αὐτῆς· ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ παρεδόθη εἰς ρεμβώδεις σκέψεις.

Ἡμίσειαν ὥραν διήλθεν ἐκεῖ οὕτω· ἂν τις τὸν ἤρώτα τί συνέβη, ἢ τί εἶδεν ἐν τῇ αἴθουσῃ κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα, θὰ ἠγνῶει ν' ἀπαντήσῃ. Τί ἐσκέπτετο; Τίποτε καὶ τὸ πᾶν.

Ἀίφνης ἀνεσκήρτησεν ἀκούσας τὴν ἀργυροῦσον φωνὴν ἐκείνης ἀνακαγαζούσης, ἐνῶ διήρχετο πλησίον τοῦ συνομιλοῦσα μετὰ τῆς νεαρῆς ἀγγλίδος Π. . . Συνέβη τοῦτο τυχαίως, ἢ τὸ ἔκαμεν ἐπίτηδες, ὅπως ἐξαγγέλῃ τὸν Λεάνδρον ἐκ τῆς ρεμβώδους καὶ ὑπνωτικῆς καταστάσεως, ἐν ᾗ διετέλει; Ἴσως τὸ δεύτερον. Ἐκεῖνος ἀνηγέθη καὶ ἀκούσας κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀνακρουόμενος ἐπὶ τοῦ κλειδοκουμβάλου τὸν θαυμάσιον τοῦ Στράους βραχισμὸν «Δούναθην» στερεῶ τῷ ποδὶ προσῆλθε πρὸς αὐτήν. Ἐκείνη ἐννοήσασα τὸν σκοπὸν τῆς προσελεύσεώς του, ἐζήτησε συγγνώμην παρὰ τῆς δεσποινίδος Π. . . διότι τὴν ἐγκατέλιπε καὶ ἐρρίφθη, οὕτως εἶπεν, εἰς τὴν περίπτωξιν τοῦ βραχιόνος του.

Τὸν Λεάνδρον κατέλαβεν ἡδυπάθειά τις, ταραχὴ, ἀπηλλαγμένη ὅμως τῶρα πάσης τρικυμιώδους ὀρμῆς, καὶ ἐχόρευεν, ἐχόρευεν ἀκούραστος, περισφίγγων τὴν ὀσφὺν τῆς Ἰριδος. Ἐπ' αὐτῶν στροβλιζόμενων ἐπερρύγιζεν ἀόρατος ὁ ἔρωσ, ὁ συνδέσας ἀρρήκτως τὰς δύο ἐκείνας καρδίας. Ἡ ψυχὴ τοῦ Λεάνδρου κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην παρεδίδοτο ἀνεπιφυλάκτως εἰς τὴν ἡδονὴν τοῦ αἰσθηματός του. Ἦτο θεῖα ἀπόλαυσις δι' αὐτὸν νὰ εὐρίσκηται πλησίον τῆς Ἰριδος· νὰ περιβάλλῃ διὰ τοῦ βραχιόνος του τὸ λεπτοφυὲς σῶμά της, νὰ ἀναπαύῃ τὰ εὐχαρισθημένα βλέμματά του ἐπὶ τοῦ προσώπου της καὶ τῶν ὠραίων πρὸ πάντων ὀφθαλμῶν της, νὰ ἀναπνέῃ τὸ ἐξ αὐτῆς ἐκπεμπόμενον ἄρωμα. Ὑπῆρχε τρυφερότερον τοῦτου εἰδύλλιον; Ὡ! ἐὰν ἠδύνατο ἐκείνη νὰ ἐννοήσῃ πῶσον τὴν ἠγάπα ὁ Λεάνδρος, βεβαίως οὐδέποτε, ἀντιοικαδότητε θυσιάς, δὲν ἤθελε τὸν ἐγκαταλίπει, δὲν ἤθελεν ἀγκλήσῃ οὐδέποτε οὐδένα ἄλλον ἐν τῷ κόσμῳ.

Τί κρίμα ὅτι τὸ εἰδύλλιον ἐκεῖνο ἐπέπρωτο νὰ μὴ διαρκέσῃ πολὺ, τί κρίμα ὅτι δὲν ἐδύνατο ἀφρόντιστοι καὶ ἀτάραχοι νὰ ἀπολαύσασιν τὰς εὐδαιμονίας τῶν μακρῶν τοῦ θορύβου καὶ τῆς πίεσεως τῆς κοινωνίας, μακρῶν τῶν περιέργων ὀφθαλμῶν. Φεῦ! τὸ εἰδύλλιον ἐκεῖνο τῆς ἀγάπης τῶν μετ' ὀλίγον διεκόπτετο· ὁ ἔρωσ, ὅστις εἶχε ριζώσει, εἰς τὰ στήθη αὐτῶν τρικυμιώδως συνετρίβετο.

Μετὰ τὸν βραχισμὸν ἡ ἔξοχος κυμβαλιστρία κυρία Ρ. . . ἤρχισε νὰ ἀνακρούῃ ἐπὶ τοῦ κλειδοκουμβάλου σονάταν τινὰ τοῦ Σούβερετ. Ὁ Λεάνδρος ἰδὼν τὴν Ἰριδα παρακαθημένην ἐκεῖ, ἐπλησίασε πρὸς αὐτὴν μὲ βήμα ἀσταθές καὶ βραδύ καὶ δι' ἑκατατικῷ βλέμματος ἐζήτησε νὰ μαλαξῇ αὐτήν. Ἐκείνη, μαντεύσασα τὸν πόθον, ὑπῆρξεν ἀμειληκτος. «Οὐδέποτε ἐψιθύρισεν αὐτῷ. Σοὶ εἶπον ὅτι εἶναι ἀδύνατον».

Οὐδέποτε λοιπὸν τῷ εἶπεν, ἐνῶ πλησίον αὐτῶν ἀντήχεν ἡ κλαυθμηρὰ τοῦ Σούβερετ μουσική· οὐδέποτε, ἐνῶ ἀπὸ τῶν μεγάλων ὀφθαλμῶν της ἀπήστραπτεν ἐρωτικῶς τὸ μελαγχολικὸν αὐτῶν κυανοῦν χροῶμα· οὐδέποτε ἔλεγεν ὠρὰ καὶ μετὰ γλυκύτητος, χωρὶς νὰ ἐννοῇ τὴν ἄβυσσον, ἣν διήνοιγεν ὁ λόγος της ἐνώπιον τοῦ Λεάνδρου.

Ἡ παρὰ τῆς κυρίας Δ. . . χοροσπερὶς παρετάθη μέχρι τῆς δευτέρας ὥρας τῆς πρωίας. Πολλοὶ μετημφισμημένοι εἶχον ἤδη ἀπέλθῃ. Ἡ Ἰρις πρὶν ἢ ἀποχωρήσῃ ἐφρόντισε νὰ πλησιάσῃ τὸν Λεάνδρον, ν' ἀποχαιρετίσῃ αὐτὸν σφιγγάσα τὴν δεξιάν του. Ὅταν εἶπεν αὐτῷ χαίρει, ἡ πικρία τῆς καρδίας της ἐζωγραφεῖτο ἐπὶ τῶν χειλέων της, τὰ ὅποια σχεδὸν ἔλεγον ὅτι ὁ ἀποχαιρετισμὸς ἐκεῖνος ἦτο ὁ τελευταῖος.

Κ. Σ. Η.

(Ἀκολουθεῖ).

ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν¹

Α'.

Ὁ διάσημος ψυχίατρος καὶ ἀνθρωπολόγος καθηγητῆς Κατσαρόλομβρόζος, λέγει:

«Ἡ περὶ ἀπαγορευσεως τοῦ φιλήματος ἰδέα εἶναι κατὰ τὴν νῦν γνώμην μου ἀνόητος. Καὶ ἡ εἰσαγωγὴ ἀντισηπτικῶν μέτρων κατὰ τοῦ φιλήματος θὰ ἦτο ταυτὸν πρὸς τὴν ἀπολύμανσιν τῶν ὄπλων π. χ. δι' ὧν ἐπιδιώκεται ὁ τραυματισμὸς τοῦ ἐχθροῦ. Ἄν ὑπάρχῃ ἀνθρωπινὴ ἐκφρασις τῆς ἀγάπης, τοῦ πάθους,

1) Κύριός τις, ὀνόματι Ὁθων Ἀτζενσινς, θέλων νὰ ἐπιρρώσῃ τὴν ἰδίαν περὶ τοῦ φιλήματος γνώμην, ν' ἀναιρέσῃ δὲ τὴν πρότερον ὑπὸ ἀμερικάνου ἰατροῦ διατυπωθεῖσαν αἰτήσιν καταργήσεως τοῦ ἀσπασμοῦ καὶ ν' ἀποδείξῃ τὸ τε ἀσύνητον καὶ ἀνεπαρκέστον τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἐνόμισε καλὴν ν' ἀποταθῇ εἰς ἐξόχους ἐπιστήμονας καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην αὐτῶν ἐπὶ τοῦ νεωτάτου fin de siècle τούτου ζητήματος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπηρθύνθη εἰς τρεῖς Ἰταλοῦς, δημοσιεύσαντας ἄρτι σπουδαῖα ἔργα, ἀποτελοῦντας προῖον πολυετῶν μελετῶν, περὶ τῆς

ἢ ἐκφρασις ἐκείνη εἶναι τὸ φίλημα, ὅπερ ἀποτελεῖ ἅμα καὶ ἐκπεπολιτισμένον εἶδος τῆς ἐκφράσεως ἐκείνης. Ὡς ἄρτι μοι ἐδόθη εὐκαιρία νὰ καταδείξω ἐν τῷ «Βιενναίῳ ἰατρικῷ ἐβδομαδιαίῳ περιοδικῷ», θεωρῶ τὸ φίλημα ὡς ἐντελὸς μεταβλητὸν εἶδος ἐκφράσεως τῆς ἀγάπης, εἶδος καθαρῶς ἀνθρώπινον, οὕτινος δὲ στεροῦνται πολλοὶ ἄγριοι λαοί.

» Εὐνόητόν ἐστὶν ἡδὴ ὅτι οὔτε νὰ καταστειλωμεν, οὔτε νὰ χαλιναγωγῆσωμεν δυνάμεθα διὰ κανόνων τὰς ἐκδηλώσεις τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, ἢ ἀπλῆ δὲ ἰδέα παραπλησίας διατάξεως ἀποδεικνύει τὴν χονδροειδῆ μυωπὴν σοφῶν τινῶν καὶ τῆς ἐν τοῖς νεωτάτοις χρόνοις ἐκδηλωθείσης τάσεως αὐτῶν τοῦ ν' ἀναμυθῶσιν ἐν πᾶσι τοῖς ζητήμασι τῆς νεωτέρας βακτηριολογικῆς ὑγιεινῆς.

» Ὁμολογουμένως εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας τὸ ὅτι ἡδυνάμεθα ν' ἀποφύγωμεν παρ' ἑκατομμυρίῳ ἀνθρώπων εἴκοσιν ἕως τριάκοντα προσβολὰς νοσημάτων διὰ λήψεως εὐρέων προφυλακτικῶν μέτρων ἐν τῇ ἐξασκίσει τῆς πράξεως ταύτης, ἥτις πράγματι εἶναι λίαν κατάλληλος εἰς τὸ νὰ μεταδίδῃ παντοειδῆ κολλητικὰ νοσήματα ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἀτόμου εἰς τὸ ἕτερον· διότι ἐν τῷ στόματι ἡμῶν κατέχουμεν ὀλόκληρον συστοιχίαν μικροβίων, ἅτινα, καίπερ οὐδετέρας φύσεως τὸ πλεῖστον δύνανται ἐν τισὶ περιπτώσει νὰ γεννήσωσιν ἢ καὶ μεταδώσωσι νοσήματα. Ἀλλὰ μὴπως πᾶσαι ἡμῶν αἱ ἐνέργειαι δὲν ἐκτιθέασιν ἡμᾶς εἰς τὸν κίνδυνον μισθμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τῶν κατὰ ἑκατομμύρια ἐπὶ ἑκατομμυρίων διαρκῶς περικυκλοῦντων ἡμᾶς μικροβίων, εἴτε ὅταν εἰς κοινωρτώδεσι περιπατῶμεν ὁδοῦς καὶ εἰς ἐπιδημίας ἀνέμους ἐκτιθέμεθα, εἴτε ὅταν ἐν ναοῖς, ἐν τοῖς θεάτροις, ἐν τοῖς καφενείοις καθήμεθα, ὅπου ἑκατοντάδες προσώπων διὰ τῆς ἀναπνοῆς, διὰ τῶν ἐνδυμάτων τὰ χειρῶν μικρόβια ἀμοιβαίως ἀνταλλάσσωσιν — ἵνα ἀφῶμεν κατὰ μέρος τὸν κίνδυνον, εἰς ὃν ἐκτιθέμεθα κατὰ τὴν πόσιν γάλακτος ἢ καὶ ὕδατος; Βεβαίως ἡδυνάμεθα ν' ἀπολυμάνωμεν τὸ γάλα ὁμολογουμένως ὅμως δυσχερῶς κατορθοῦται τὸ νὰ πίνῃ τις βεβρασμένον μόνον ὕδωρ, ὡσάκις ὑπὸ τῆς διήσης διαφλέγεται.

» Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡδυνάμεθα πλεῖστα ὄσα νοσήματα νὰ διαφύγωμεν, ἀλλὰ τότε δὲν θὰ ἀποτελεῖτο ὁ ἡμέτερος βίος ἐκ διαρκῶς ἀθροίσματος πόνων καὶ βασάνων; Εἶναι δὲ ἐν γένει δυνατὴ ἢ ἐκτέλεσις πάντων τούτων τῶν προφυλακτικῶν μέτρων; Οὐδὲν ἐπὶ τέλος ἄλλο θὰ ὑπελείπετο ἢ νὰ περικλεισθῶμεν δι' ὑαλίνου κώδωνος καὶ τοῦτον δὲ καθ' ἡμέραν διὰ θερμοῦ ὕδατος καὶ ἀνθρακικοῦ ὀξέος ν' ἀπολυμαίνωμεν!

» Εὐτυχῶς ἡ σοφὴ μήτηρ φύσις οὕτω πως ἡμᾶς ἐδημιούργησεν ὥστε δυνάμεθα νὰ ἐξουδετερώμεν καὶ

γυναικός, ἵνα πληροφορηθῇ τὴν ἀναντιρρήτως ἀρμόδιον ἐν τούτῳ γνώμην καὶ τὴν φρόνημα αὐτῶν καὶ ν' ἀναγκάσῃ οὕτως αὐτοὺς ἐπιστημονικῶν νὰ παράσχουσιν ὄρισμὸν εἰς τὸ φίλημα. Τὰς ἀπαντήσεις λοιπὸν τῶν τριῶν τούτων ἐσῶν ἰταλῶν ἐπιστημόνων, διατετυπωμέναις ἐν εἰδει ἐπιστολῶν, ἐδημοσίευσεν ὁ ἐν λόγῳ κύριος ἐν γερμανικῇ μεταφράσει τὴν ἀναδημοσίευσιν αὐτῶν ἐν τῇ «*Εβδομαδιαίᾳ Ἐπιθεωρήσει τοῦ Νεολόγου*» ἐπιχειροῦντες, ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς πρώτης, τῆς τοῦ καθηγητοῦ Λομβρόζου.

νὰ καθιστῶμεν ἀκίνδυνα τὰ περιβάλλοντα ἡμᾶς μικρόβια. Τὸ ἡμέτερον σῶμα περιλαμβάνει διαρκῆς καὶ ἀφθόνους συστοιχίας ὀργάνων ἐναντίον τῶν μικροβίων. Δι' αὐτῶν ἐν συνήθει περιστάσει προσταυνόμεθα ἀπὸ τῶν τρομερῶν ἐχθρῶν, οἵτινες διαρκῶς καταστρέφονται καὶ ἀβλαβεῖς ἀποβαίνουσιν, ἐξαιρέσει βεβαίως ἐν περιπτώσει καθ' ἃς ἐπέρχονται ἐν καταπληκτικῷ σωρῷ καὶ ἰδιάζον περικλείουσι δηλητήριον.

Αἱ ἐν τῷ ἡμέτερῳ σώματι περιλαμβανόμεναι ἐξουδετερωτικαὶ οὐσίαι τοσούτῳ ἐνεργητικότεραι ἀποβαίνουσιν, ὅσῳ ἰσχυρότερος τυγχάνει ὁ ἡμέτερος ὀργανισμός. Ἐπειδὴ λοιπὸν σχεδὸν ἀδύνατος ἀποβαίνει ὁ εὐτυχῆς βίος, ὅταν διαρκῶς ἐπιθυμῶμεν δι' ἀπολυμάνσεων κλπ. ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν μικροβίων νὰ προστατεύωμεν, τὰ κράτιστα προφυλακτικὰ μέτρα κατ' αὐτῶν συνίστανται ἐν τῇ προσπάθειᾳ ἐνὸς ἐκάστου τοῦ νὰ ἐπιρρωνῆ καὶ κραταίῳ ἑαυτὸν διὰ γυμναστικῶν ἀσκήσεων, διὰ ψυχρολουσιῶν καὶ δι' ἀποφυγῆς παντοειδῶν ἀκολασιῶν, ἰδία δὲ ὑπερβολικῆς διανοητικῆς ἐργασίας, εἰς τρόπον ὥστε ἐξωπλισμένους ἡμᾶς νὰ εὐρίσκωσι τὰ μικρόβια καὶ οὐδεμίαν νὰ δύνανται παρ' ἡμῶν νὰ προκαλῶσι βλάβην.

Ἐν τῇ ἰδιάζουσῃ περιπτώσει τοῦ φίληματος τὰ βλαβερά μικρόβια ἐξουδετεροῦνται ἐν τῷ ἡμέτερῳ στόματι καὶ διὰ τῶν ἀπείρων τῶν ἀνεπιτηδείων μάλιστα πολλακῆς ἀποβανουσῶν φαγοκυττῶν (τοῦτέστι διὰ τῶν ἀμυγδαλοειδῶν ἀδένων), ὑμένων, οἵτινες φαίνονται προωρισμένοι εἰς ἐξυπηρετήσιν τοῦ φίληματος.

» Ἀς ἀφήσωμεν λοιπὸν τοὺς ἄγαν προδεκτικούς σοφοὺς ἀπαῶδες νὰ ἀδολεσχεῶσι καὶ ἐν πλήρει πεποιθῆσιν περὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς παρακολύσεως ἐνίων κινδύνων ἐν χαρᾷ καὶ εἰρήνῃ παραδοθῶμεν εἰς τὴν γλυκεῖαν τοῦ φίληματος εὐχαρίστησιν. . . ἥτις θὰ ἐξεμυδενίζετο ἂν δι' ὑγειονομικῶν μέτρων περιορίζετο, ἅτινα ὁ ἀφῆρουν ἀπ' αὐτῆς τὴν γοητείαν τῆς ἐλευθέρως ἐξασκίσεως αὐτῆς καὶ ὀλόκληρον τὸ θεῖον αὐτῆς θέλημα.

Ἐν Τουρίνῳ τῇ 19 ἀπριλίου 1893

Ὁλως ἡμέτερος

Κ. ΛΟΜΠΡΟΖΟΣ.

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ) Γ. Κ. Α.

ΖΩ.Α ΜΚΡΑ ΜΕΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ.

Ἐπιζωοτία.*

Κατὰ τὸ σωτήριο ἐτος 1788 ὅποτε κηλόγει ὁ Πελαγονεὶς Νεκτάριος ἔλαθεν γῶραν τὸ ἀκόλουθον γερονός. Ἱερῆς τις λευκοθριζῆ ἔξῃ ἐν φῶδι θεοῦ εἰς τὴν καλλιτέραν κώμην καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν αἱ κωμοπόλεις ἐφιλοξέουσι τὴν ἀριστοκρατίαν. Καλὸν νὰ ἀνασκάπτῃ τις τὴν μνήμην τῶν σεβασμίων γερόντων. Ἀληθές εἶναι ὅτι φαίνονται ὡς φάσματ' ἀπὸ τῶν μὴ γι-

*) Ἴδε ἀριθ. 38, σελ. 749—751.

νώσκοντας αὐτοὺς πλὴν ἄλλ' ὅμως κέκτανται γοητεῖαν ὡς ἡ δροσὸς τῆς ἱστορίας. Παρ' αὐτῇ ἤκουσα τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο, ὅπερ καὶ μεταδίδω πιστῶς. Ἀποκαλυφθεῖτε, ὀμιλεῖ ὁ γέρον. «Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν νὰ στολιζοῦν τὰς γυναῖκας τῶν μὲ χρυσᾶ φορέματα καὶ φλωρία. Πολλάκις ὁ ἱερεὺς τοὺς εἶπε νὰ ἦναι *Μιτοί*: οὐδεὶς τὸν ἤκουε, πολὺ δὲ περισσώτερον αἱ γυναῖκες. Ἀπελπισθεὶς κατελάμβανε τὴν θέσιν τοῦ νάρθηκος τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐκεῖ κατέγραφε τὰ ὀνόματα τῶν ζώντων καὶ κεκοιμημένων. Ὑπομονητικὸς εἰς τὰς ἀπεραντολογίας τῶν γυναικῶν ἔτριψε τὸν χονδρὸν κάλαμον ἐπὶ τοῦ χάρτου μέλπων κατ' ἰδίαν τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαυὶδ «Ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων, ἐκεῖ πλοῖα κτλ.». Ὅλοι τὸν ἐσέβοντο. Μετὰ τὸ πέρας τῆς καταγραφῆς τῶν ὀνομάτων ἤθρολιζε τὸν χάρτην καὶ ἐπλήρου τὸ πιστόλιόν του τὸ ὅποιον πάντοτε ἐκράτει ὀπισθεν, ἐντὸς τῆς ζώνης. Κατόπιν διηυθύνετο ὀλίγον μακρὸν τοῦ ναοῦ καὶ ἐκείθεν ἐκपुरοκρούει τὸ ὄπλον του, κράζων μεγαλοφῶνως. «*Λάθε Θεέ μου, ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα του. Μπούμ. Ἀμήν*». Ἡ πράξις αὕτη τοῦ ἱερέως βεβαίως δὲν ἦτο ἐπαινετὴ. Διέβλεπεν ὅμως ὡς διορατικὸς τὴν εὐρωτιῶσαν ἐξίν τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἐζήτουν ἐν τῇ καταγραφῇ τῶν ὀνομάτων τὴν ἐξιλέωσιν τῶν ἀνομιμάτων τῶν καὶ οὐχὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὸν οἶκτον πρὸς τὰ ζῶα. Ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνος, ὃν θὰ ἐξαγάγωμεν προσεχῶς ἐκ τοῦ τάφου φωτεινόν, κληροδοτεῖ ἀρκετὰς σημειώσεις εἰς τὰς λευκὰς σελίδας τοῦ εὐχολογίου του. «*Ἡ συμφορὰ σωφρονίζει τὸν ἄνθρωπον καὶ κακὸς χριστιανὸς σημαίνει κατάρξα. Ὁ ἱερεὺς εἶναι ὡς τὰ πτηνὰ τὰ ὅποια κελαδοῦν. Ὁ πρῶτος διδάσκει τὸ σέβας καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, καὶ τὸ ἄπειρον μεγαλεῖον τοῦ παντοδυναμοῦ». Καὶ ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνος ὀμιλεῖ περὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἣτις ἀπειχε τῆς ἀσεβείας. Ἐν τῇ συνέσει του ὅμως συνησθάνθη ἡ μεγάλη ἐκείνη ψυχὴ τὴν μέλλουσαν ἐξαχρείωσιν, ἣτις δὲν παύει νὰ προσθέτῃ κηλίδας εἰς τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας τῆς ἡμετέρας φυλῆς. Ἐπισυνάπτω πρὸς τὸ παρὸν δύο πρόσωπα παραδείγματα. Πρὸ τεσσαρῶν ἡμερῶν ἱερεὺς ἀλθανὸς ἐκ Κόλ. . . σπεύδει πρὸς καταδιώξιν πτωχῆς γυναικὸς, ἣτις ἐπρόκειτο νὰ μεσπυῖ εἰς τὸν σύζυγόν της μετὰ παρέλευσιν δέκα ἐτῶν. Διπανὰ ἄνω τῶν 10 λιρῶν πρὸς σύλληψιν αὐτῆς καὶ ἀπολαμβάνει γροσικὰ 300 τὰ ὅποια ὤφειλε πρὸς αὐτόν. Τὴν συνέλαβεν. Εἶδον τὸ ἄγριον πρόσωπον τοῦ ἱερέως καὶ ὁ γινώσκων τὰ ἦθη τῶν ἀλθανῶν περὶ ἐκδικήσεως, φωντάζεται τὴν τῶν πραγμάτων κατὰστασιν. Ἄλλο σοβαρώτερον. Ἐσχάτως ἐδόθησαν εἰς πλοῦσιν ἱερωμένον πρόσωπον δύο λίρακι ὀθωμανικὰ ὅπως προσένεγκη αὐτὰς εἰς τὸ ἑλληνικὸν νοσοκομεῖον τῆς κοινότητος Βιτωλιῶν πρὸς χρῆσιν τοῦ ἀτυχοῦς ἱερέως ἐκ Κα. τοῦ κληροδοτήσαντος ζώντος ἔτι εἰς τὴν γῆν τὸν ἕνα πόδα του. Ὁ ἱερεὺς μετέβη εἰς τὴν πατρίδα του, ἀλλ' ἡ ἐλεημοσύνη ἐκατάρθη. Καὶ ὁ ἀπλοῦς λαὸς, ὃν οἱ διοπτροφόροι θεωροῦσιν ἡλίθιον, οἰκταίρει τὴν κακοδαίμονίαν τῶν φιλαργύρων, τοὺς περιφρονεῖ, σφίγγει ἀπὸ κάποτε*

τὴν πυγμὴν του καὶ στρέφει τὰ βλέμματά του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ κατὰ διάνοιαν λέγει πολλά, ἐννοεῖται, δὲ οὐχὶ εὐλογίας. Δυσχερὲς εἶναι τὸ ἔργον τοῦ χρονογράφου, ἀλλ' ἔτι δυσχερέστερον ὅταν κρύπτηται ἡ ἀλήθεια. Οἱ ξένοι καγγάζοντες ἀθροίζουσι τὰ σφάλματά μας ὅπως ἡμέραν τινὰ παραδώσωσιν εἰς τὴν δημοσιότητα. Ἐλευθεροὶ εἶναι νὰ πράξωσι τοῦτο ὅποταν θέλωσιν. Ἀμειλικτώτερον ὅμως καὶ ἄνευ τινὸς οἴκτου θὰ τὸ πράξωσιν οἱ ἀπόστολοι τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας, ἵνα μὴ ἐκληθῶσιν ὅτι ἀποφεύγουσι τὰ ἐλαττώματα παραμορφοῦντες τὰ προτερήματα. Ἡ δημοσιογραφία κατέστη σχολεῖον ἀναγκαῖον διὰ τοὺς ποθοῦντας τὴν ἐξάπλωσιν τῆς φιλανθρωπίας καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

Συνεχίζοντες τὴν περὶ τῶν κτηνῶν μέριμναν τῶν εὐρωπαϊῶν, προβαίνομεν εἰς ἀφήγησιν δύο συνοπτικῶν διηγημάτων δι' ὧν οἱ χωρικοὶ τῆς Αὐστρίας καὶ Ρωσίας εἰς τὰς μακρὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος διδάσκουσι τὰ τέκνα τῶν. Οἱ κάτοικοι τοῦ Πρασιόβ—Cronstat—τῆς Οὐγγαρίας τμήμα Sibin ἀφηγοῦνται ὡς ἐκ τοῦ ἔσματος ἐμφαίνεται ὅτι τὸ πτηνὸν Mirla ἄλλοτε ὀμιλεῖ καὶ παρηγορεῖ αὐτοὺς εἰς τὸ δάσος. Τὸ πτηνὸν αἰ νῦν ὑφίσταται καὶ θρηνοδεῖ, εἶναι δὲ κατὰ τὸ σχῆμα ὀλίγον μικρότερον τοῦ κόρακος καὶ παρακολουθεῖ τοὺς ὑλοτόμους οὐς ἀγαπᾷ καὶ θεᾶται ἐκ τῶν κορυφῶν τῶν δένδρων καὶ τέρπει αὐτοὺς μὲ τὴν πένθιμον φωνὴν του. Ὁ χωρικός ἐν τῇ ἀφελείᾳ του φρονεῖ ὅτι ἡ Mirla ἀντιλαλεῖ τοὺς πόνους του. Ἐκτὸς τούτου οἱ χωρικοὶ ἐκ παραδόσεως τηροῦσιν εὐλαβῶς τὸ ἔσμα τῆς Mirlas, τὸ ὅποιον μελπόμενον ὑπὸ τῶν γυναικῶν σπαράσσει τὴν καρδίαν τοῦ ἀκροατοῦ. Τὸ ἱστορικὸν κατὰ περιληψίν.

Μήτηρ ἔχουσα μονογενῆ υἱὸν ἐκκληρώθη νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν βασιλεῖα τῆς Αὐστρίας. Ἐπειδὴ ὁ νέος ἐλυπεῖτο διὰ τὴν μνηστῆν του, πρὶν ἀναχώρησιν ἡ μήτηρ ἔσπευεν αὐτοῦς. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ νέου ἡ κακὴ μήτηρ, φρονούσα ὅτι ἡ νύμφη τῇ ἀφῆρσεν ὅλην τὴν ἀγάπην τοῦ υἱοῦ της, τὴν ἐκλείσεν εἰς τὸ σκοτεινὸν ὑπόγειον τῆς οἰκίας της. Γνωστὸν δὲ τυγχάνει ὅτι ἡ ἱστορία τῶν πενθερῶν εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην δὲν εἶναι εὐάρεστον. Ἐννοεῖται λοιπὸν ὅτι ἐν τῷ ὑπογείῳ ἡ ἀτυχῆς νύμφη ἔτρωγε ξύλον καὶ ὄλον τὸ ἄγος τῆς ζηλοτυπίας τῆς πενθερᾶς. Ὁ νέος ἐπιστρέφει ἐκ τοῦ στρατοῦ καὶ ὡς εἰθίσται εἰς τοὺς στρατιλάτας τῆς εἰρήνης δροσιζέται εἰς τὸ παρακείμενον μικρὸν πανδοχεῖον, ὅπου καὶ μαυθάνει τὰ τῆς ποτρίδος του νέα. Αὐμαθάνει λοιπὸν γινώσιν ὅτι πρὸ πολλοῦ ὁ νουτάρης τοῦ δημαρχείου ἀφηγήθη καὶ ὁ εὐλαβῆς ἱερεὺς ἐβεβαίωσεν ὅτι ἡ σύζυγός του ἀμέσως ἐγκατέλειψε τὸν οἶκον του ἀκολουθήσας τὸν ἱεραστὴν της. Μετ' ὀλίγον ἡ μήτηρ ἐνειγκαλίσθη τὸν υἱὸν της χαίρουσα διότι ἐγίνωσκε περὶ τῆς δραπετεύσεως τῆς συζύγου του.

Πάντοτε ἐν τοῖς χωρίοις ἡ κοινὴ γνώμη ρυθμιζέται ἀπὸ τὴν βεβαίωσιν τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ δημαρχοῦ ἀδιάφορον ἂν τοῦτο εἶναι ὀρθόν, τὸ εἶπον οἱ ἄρχοντες οἱ χθὲς ὑμωζήθηκαί καὶ νῦν πλοῦσοι καὶ πρέπει νὰ πιστευθῇ ὁ λόγος τῶν. Καὶ τοιοῦτοτρόπως γεννῶνται καὶ θνήσκουν τόσα πλάσματα τοῦ Θεοῦ χωρὶς νὰ ληθῶσι ὑπ' ὅψιν τὰ

παράπονα ἐνίων χωρικῶν. οἵτινες διὰ τὴν πιστευθῶσιν ἀνάγκη πᾶσα νὰ μὴ φέρουν πέδιλα ἀλλὰ συστάσεις.

Τῆτ ἐπιούσαν ὁ νέος μελαγχολῶν καὶ ἄνευ τινῶν παρετηρήσεων πρὸς τὴν μητέρα του διευθύνεται εἰς τὸ δάσος ὅπως ἐν ἀνέσει θρηνησῆ. Ἄλλ' ἰδοὺ ὁ ἀντιλήπτωρ τῶν δυστυχῶν χωρικῶν — ἡ Μίρλα — ἐπεφάνη καὶ τὸν παρεγορεῖ. Ὁ Γιόχαν — Ἰωάννης — ὅμως δὲν δίδει προσοχὴν καὶ ἐξακολουθεῖ τὸ θρηνώδες ἔσχα του. «Ἐχασα τὴν πλάνην μου ἀλλ' ἔχω τὴν μνήμην». Καὶ εἰς ἀπάντησιν ἡ Μίρλα διὰ τῆς φωνῆς τῆς ἐλάζει τὴν προσοχὴν τοῦ νέου: «Γιόχαν παιδί μου τὸ καύχημα τοῦ χωρικοῦ, ἡ φλόξ τῆς ἀγάπης καὶ ὁ καθρέπτης τῆς Φλωρίκας, μὴ θρηνησῆς, ζῆ ἡ Φλωρίκα πιστὴ εἰς τὸν ἔρωτά σου. Εἰς τὸ ὑπόγειον ἡ μήτηρ σου τὴν ἐκλείσει καὶ σὲ ἀναμένει νὰ τὴν σώσης». Ὁ Γιόχαν σπεύδει καὶ ἀνευρίσκει αὐτὴν εἰς σκελετώδη κατάστασιν. Τὴν ἐρωτᾷ ὅποιαν τιμωρίαν προτείνει διὰ τὴν μητέρα του. Ἡ συζυγὸς του ἀπαντᾷ «Εἰς πᾶν ἀμάρτημα ἔλεος». Ὁ Γιόχαν οὐδένα ἀκούει καὶ καίει τὴν μητέρα του πρὸς παραδειγματισμόν. Καὶ οἱ χωρικοί, τέκνα τῶν παραδόσεων, φρονοῦν ὅτι, ὅταν θέλῃ, ὁμιλεῖ καὶ σήμερον ἡ Μίρλα διὰ τὴν εὐεργετήσῃ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι πρᾶγματι ἀγαποῦν. Καὶ οἱ ὁδοιποροῦντες τὰς χώρας τῆς Αὐστρίας θαυμάζουν τὴν ἡμερότητα τῶν ζώων, τὴν οἰκειότητα τοῦ χωρικοῦ, ὅστις κινεῖ τὴν μάστιγα σπανίως πρὸς ἐκφοβισμὸν ἢ πρὸς τιμωρίαν του.

(Ἀκολουθεῖ?)

A. TSIMIS.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΓΕΡΑΔΩΤΙΚΑ. — Τὸ περὶ τῶν σεισμῶν τῆς Ζακύνθου ἄρθρον τοῦ κ. W. — G. Forster. — Ἀνακοινώσεις G. Pouchet καὶ Ch. Rabot περὶ πολικῶν γάρων. — Ἡ εἰς τὰς πολικὰς θαλάσσιαι ἐκδροαὶ τοῦ Pca y. — ΧΡΟΝΙΚΑ. — Ἡ δοκιμασία τοῦ θανάτου. — Μετεωρολογικὸν δελτίον τοῦ μηνὸς ἰουνίου (v. ἡμ.).

Ἐν τῇ Mediterranean Naturalist τοῦ ἀπριλίου ἐδημοσιεύθη ἄρθρον τοῦ ἐν Ζακύνθῳ διευθυντοῦ τοῦ Eastern Telegraph κ. W. G. Forster, ἐν ᾧ ἀναγράφονται τὰ περὶ τῶν δονήσεων, αἵτινες ἐπίνεγκον κατὰ ἰανουάριον τοσαύτας εἰς τὴν ἀτυχῆ νῆσον καταστροφάς, ὅπερ θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ φιλοξενηθῶμεν εἰς ταῖς ἡμετέρας στήλαις, ἐπιφυλασσόμενοι πάντοτε νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο μετὰ τὴν βεβαίως γεννησομένην λεπτομερῆ μελέτην τῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας οἱ σεισμοὶ οὔτοι ἔλαβον χώραν.

Κατὰ τὸν γράφοντα ἐκ παραδόσεως φέρεται ὡς σχεδὸν βέβαιον ὅτι ἡ Ζακύνθος ὑπόκειται ἀμεταβλήτως εἰς σεισμὸν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον σοβαρὸν κατὰ πᾶν τριακοστὸν ἔτος, τοῦ κύκλου δὲ τούτου τῶν σεισμικῶν διαταρᾶξεων ὄντος ἄλλως κοινοῦ εἰς ἀπάσας τὰς ἐκτεθειμένας εἰς τὴν μάστιγα ταύτην χώρας τῆς μεσημβρινοανατολικῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἑλλάδος ὁμοῦ Ἀσίας, ἔπεται ὅτι ὑψίσταται ἐντελῶς καθεδῶς

νόμος διέπων τὰ φαινόμενα ταῦτα. Οὕτως, ἐν παραδείγματι, ἐὰν παρέλθῃ ἀρκετὰ μακρὸς χρόνος ἄνευ ἐλαφρῶν δονήσεων, αἵτινες κατὰ μέσον ὄρον παράγονται ἐβδομαδιαίως εἰς τὰς μὴθημιαστιακὰς χώρας, τὰς δὲ περιόδους ταύτας τῆς σχετικῆς γαλίνης διαδεχθῆναι περίοδος σταθερῶν δονήσεων, εἶνε σχεδὸν βεβαίον ὅτι καταστρεπτικὸς παραχθῆσεται κτύπος. Τοῦτο ἀποτελεῖ σημεῖον σπουδαιότατον, ὅπερ οὐδὲν ἄλλως δεόν νὰ μὴ ληθῆ ὑπ' ὄψει ἐν τῇ μελέτῃ τῆς ἀρχῆς τῶν δονήσεων τούτων.

Ὁ τελευταῖος σοβαρὸς σεισμὸς, ὁ πρὸ τῆς συγχρόνου σειρᾶς καταστρέψας τὴν Ζάραν, ἐγένετο τῇ 14]26 ὀκτωβρίου 1873, καίτοι δὲ ἥτο οὗτος κατὰ πολὺ ἥττον φοβερὸς τοῦ τελευταίου, οὐδὲν ἥττον ἔλαβε γένεσιν εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς μόνου χιλιομέτρου ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ συγχρόνου κτύπου, ὡς τοῦτο ἀπέδειξαν αἱ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην γενομένηαι μελέται.

Ὁ σεισμὸς οὗτος ἔσχεν ἀκριβῶς τὰ αὐτὰ τοῦ τελευταίου χαρακτηριστικά, τὰ αὐτὰ πρόδρομα φαινόμενα, τὰς αὐτὰς συνακολούθους περιστάσεις. Ἄλλως τε δὲ, εἰ καὶ ἀπὸ τοῦ 1873 κτύποι σημαντικοὶ καὶ ἕτεροι ἐλαφρότεροι ἔλαβον χώραν, οὐδὲν τούτων ἔσχε ποτὲ τοσοῦτον τοπικὸν χαρακτῆρα, ὅσῳ οἱ τελευταῖοι. Κατὰ τὸν μέγαν σεισμὸν τῆς 15]27 αὐγούστου 1886, ἐξ οὗ καταστράφησαν τὰ μεσημβρινοανατολικῶς τῆς Ζακύνθου κείμενα Φιλιατρά, ἡ νῆσος ἔμεινεν εὐτυχῶς ἐκτὸς τῶν ἀμέσων κυμάτων τῶν σεισμικῶν δυνάμεων, ἅτινα προέβαιον ἀκτινῶδον ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ κτύπου, κείμενον εἰς πλάτος 37° 25' καὶ εἰς ἀνατολικὸν μήκος 21° 11' (ἀπὸ τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ Γρηνοσυνόλου). Ὁ σεισμὸς οὗτος ἐγένετο παραίτιος σημαντικῶν ζημιῶν, ἡ δὲ δύναμις αὐτοῦ ὑπῆρξε τοσαύτη ὅστε, παρὰ τὴν ἀπόστασιν, μέγιστον νὰ προξενήσῃ ἐν Μελίτῃ τρόμον.

Ἀπὸ τοῦ 1886 μέχρι τοῦ ἔαρος τοῦ 1890, ἐγένοντο μὲν πολυάριθμοι μικροὶ κτύποι, ἀλλὰ κατόπιν καὶ μέχρι τοῦ αὐγούστου τοῦ 1892 ἐλαφραὶ τινες μόνον ἐσημειώθησαν δονήσεις. Τὴν 4]16 αὐγούστου, παρήχθησαν αἰφνης περὶ τοὺς δώδεκα μικροὶ κτύποι, ἐντελῶς τοπικοί, διευθυνόμενοι ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς, μετὰ τριήμερον δὲ ἀπόλασιν ἠσυχίαν, ἤρξαντο καὶ πάλιν, καὶ, καίπερ ἀπλοῖ ὄντες παλμοί, εἶχον λίαν ἐνδεδειγμένον χαρακτῆρα.

Τὸ μεσονύκτιον τῆς 15]27 αὐγούστου, ἰσχυρὸς παρήχθη κτύπος, ἀπὸ δὲ τῆς στιγμῆς ταύτης μέχρι τῶν ἰσχυροτέρων ἔτι δονήσεων τῆς 22]3 καὶ 24]5 δεπτεμβρίου, τὸ ἔδαφος ἀδιαλείπτως ἐσαλεύετο. Εἶτα δὲ, μετὰ γαλίνην ἡμερῶν ἡμερῶν, οἱ κλονισμοὶ ἐπανεληθῆσαν καὶ ἐξακολούθησαν μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ ἰανουαρίου. Τέλος, μετὰ δεκαπενθήμερον νέαν περίοδον ἐντελοῦς ἠσυχίας, τὴν 18]30 ἰανουαρίου, τὴν 9 ὥραν τῆς πρωίας, λίαν διακεκριμένους ἠκούσθη μικθημὸς, ὃν διεδέξατο δόνησις βραχεῖα, ξηρὰ, ὡς ἂν εἰ ἐπιπτε μᾶζά τις, μετὰ ταύτην δὲ ἐπανῆλθεν ἡ προτέρα γαλίνη. Ἐσημειώσα μετὰ τὸν κλονισμὸν σειρᾶν μικρῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, ἥτις ἥτο γαλινιαὶ πρὸ καὶ μετὰ τὸ φαινόμενον. Ἡ νῦξ διήλθεν ἐν ἠσυχίᾳ, ἀλλὰ τὴν 5 ὥρ. 34' τοπικοῦ χρόνου, σύμπασα ἡ νῆσος ἤρξατο σαλευομένη ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς κατὰ τρόπον φοβερόν, διὰ κινήσεως κα-

θαρώς κυματοειδοῦς, περατουμένης διὰ κινήσεως, ἢν ἀδυνατῶ νὰ περιγράψω ἄλλως ἢ προσομοιάζων αὐτὴν πρὸς τὴν ἰσχυρᾶς τινὸς δυνάμεως συστρεφούσης τὰ ἔγκατα τῆς γῆς. Ἡ δόννησις αὕτη διήρκεσεν ἐπὶ 12'', τὸ δὲ κέντρον αὐτῆς ἔκειτο ἀναμφιδόλως ἐν τῇ θαλάσσῃ, πλησιέστερα πρὸς τὴν πόλιν καὶ πρὸς ἀνατολὰς αὐτῆς.

Ἡ καταστρεπτικὴ δύναμις εἶχε τάσιν ἀποκλίσεως ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν τῆς νήσου, ἢς τὸ μῆκος ἀνέρχεται εἰς 43 χμ., τὸ δὲ μέσον πλάτος εἰς 13. Δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, οἱ κτύποι ἦσαν συχνοὶ προκαλοῦντες τρόμον, ἐμετρήθησαν δὲ πολλαὶ ἑκατοντάδες τούτων μέχρι νυκτός, διὰ τοῦτο δὲ πάντες διεντύκρευσαν ἐν τοῖς ἀγροῖς.

Τὴν 20|1 φεβρουαρίου, τὴν 1 ὥρ. 56' τῆς πρωίας, ἕτερος φοβερὸς κτύπος ἐγένετο, ἦπτον μὲν τοῦ πρώτου ἰσχυρὸς, ἀλλ' ἔχων ἐνέργειαν διευθυνομένην πρὸς τὸ μεσημβρινοδυτικὸν καὶ μείζονα καταστρεπτικὴν δύναμιν. Ὁ κτύπος οὗτος διήρκεσεν 20 δευτερόλεπτα, ἠκολούθησαν δὲ αὐτὸν πολλοὶ ἄλλοι. Μετὰ 23 ὥρας, τρίτη ἰσχυρὰ παρήχησι δόννησις, καὶ καθ' ἅσπασαν τὴν ἑβδομάδα, οἱ κλονισμοὶ διεδέξαντο ἀλλήλων οὕτω περιοδικῶς, μετ' ἐντάσεως φθινοῦσης. Ἀπὸ τῆς πρώτης δονήσεως μέχρι τῆς σήμερον, αἱ αἰσθηταὶ γινόμεναι δονήσεις ἀνέρχονται τοῦλάχιστον εἰς χιλιάς.

Φυσικῶς αἱ ἄμεσοι καὶ ἔμμεσοι ζημίαι ἦσαν λίαν σημαντικαὶ ἕνεκα τῆς ἐκτάσεως τῆς ζώνης τῆς καταστροφῆς, ἐπίσης δὲ καὶ ἕνεκα τῆς διασπορᾶς τῶν χωρίων καὶ τῆς ἐν γένει κακῆς κατασκευῆς τῶν οἰκιῶν καὶ τῆς κακῆς αὐτῶν καταστάσεως, ἥτις εἶνε συνέπεια τῆς μεγάλης τῆς νήσου πτωχείας. Πρὸς ἀνέγερσιν τῶν ερειπωθειῶν οἰκοδομῶν θὰ ἀπητοῦντο τοῦλάχιστον 12 ἑκατομμύρια φράγκων, ἐπειδὴ δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο οὐδέποτε πραγματοποιηθήσεται, τὸ πλεῖστον τῶν κατοίκων ἀναγκασθήσεται νὰ ἐκπατρισθῆ.

Καὶ αὕτη μὲν εἶνε ἡ ἀξιόλογος περὶ τῶν σεισμῶν τῆς Ζακύνθου ἐκθεσις τοῦ κ. Forster, οὗ τινος ἢ γνώμη ἐκ τε τῆς θέσεως αὐτοῦ ὡς καὶ ἐκ τῶν περὶ τοῦ γεωλογικοῦ τούτου φαινομένου ἐιδικῶν αὐτοῦ γνώσεων κείται, ὡς γνωστὸν, ἐκτὸς πάσης ἀμφισβητήσεως. Περὶ γεωλογίας δὲ ὄντος τοῦ λόγου, ἀναγκαῖον θεωροῦμεν ν' ἀναγράψωμεν τὰς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 21|3 ἰουλίου γενομένης ἀνακοινώσεως ὑπὸ τῶν κ. Georges Ponchel καὶ Daubrée, ἀντιπροσωπεύοντος τὸν κ. Ch. Rabot, ἀνακοινώσεως στενῶς συνδεομένης πρὸς τὸ περὶ πολικῶν χωρῶν ἡμέτερον θέμα.

Αἱ πρώται τούτων ἀναφέρονται εἰς τινὰς παρατηρήσεις σχετικὰς πρὸς τὴν μορφήν τοῦ πάγου ἐν τῇ νήσῳ Jan Mayen καὶ ἐν τῇ ἐν Σπιτζβέργῃ ὄρμῳ τῆς Ἀναζητήσεως (baie de la Recherche). Ἐν Jan Mayen, ὁ πάγος, πάχους 0,15 μ. περίπου, παρουσίαζεν εἰδικὴν σύστασιν, καθ' ὅσον ἀποτελεῖτο ἐξ ἀκανονιστῶν καθέτων πρισματῶν, πάχους 10 χιλιοστομέτρων περίπου, κεχωρισμένων δὲ ἀπ' ἀλλήλων διὰ διαστημάτων 1 χιλιοστομέτρου πλάτους περίπου καὶ συννηνωμένων μόνον κατὰ τὸ ἀνώτερον πρὸς τὸν ἀέρα

ἄκρον αὐτῶν δι' ὁμοιομόρφου στρώματος σκιεροῦ πάγου 0,01 μέχρι 0,02 μ. πάχους.

Ἐν Σπιτζβέργῃ δὲ, τὸ γιγαντιαῖον μέτωπον δύο πρὸς τὴν θάλασσαν ρεόντων παγῶν, παρουσίαζε τρεῖς ἀποχωρήσεις, αἰτίνες καίπερ ἐν γένει ἐτικείμεναι ἀλλήλων καὶ διαδεχόμεναι ἀλλήλας βαθμιαίως—ἦτοι σκοτειναὶ κατὰ τὴν βάσιν, κυαναὶ ὑποπράσινοι κατὰ τὸ μέσον, λευκαὶ δὲ καὶ ἐκ πεπηνγίας χιόνος ἀποτελοῦμεναι κατὰ τὸ ἀνώτερον στρώμα—διεστέλλοντο ἀλλήλων καὶ ἀνίσως ἐν τῷ παγῶνι διενέμοντο. Οἱ δὲ ἐκ τοῦ παγῶνος τούτου προσερχόμενοι πλωτοὶ πάγοι παρουσίαζον ἐπίσης τὰς τρεῖς ταύτας διακεκριμένας ὕψεις, εἰς ταῦτα δὲ προστίθεται ὅτι τὰ ὕδατα τοῦ ὄρμου τῆς Recherche ἔχουσι βαθὺ πρᾶσινον χρῶμα.

Τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Daubrée ἀνακοινωθὲν ἐκ μέρους τοῦ κ. Ch. Rabot ὑπόμνημα ἀναφέρεται εἰς τοὺς παγῶνας τῆς Σπιτζβέργης, οὓς ἐμελέτησεν ὁ ἐξερευνητὴς οὗτος ἀπὸ τοῦ 1882 μέχρι τοῦ 1891. Ἐκ τοῦ ὑπομνήματος τούτου συνάγεται ὅτι, παρὰ τὴν μέχρι τοῦδε κρατούσαν γνώμην ὅτι ὁλόκληρος ἢ ποικίλη αὕτη νήσος καλύπτεται ὑπὸ συνεχοῦς στρώματος πάγου, ἀπαντῶσιν ἐπ' αὐτῆς τρεῖς μόνον μεγάλοι ἀπομεμονωμένοι ὄγκοι πάγου. Μεταξὺ τῆς ὁμάδος ταύτης τῶν παγῶνων ὑπάρχει εὐρεῖα χώρα, ἐν ἣ ἀπαντῶσι μόνον μικρὰ τεμάχια τοπικῶν παγῶν, οὕτω δὲ ἀποτελεῖται εἰδὸς τι ὁάσεως κεκαλυμμένης ὑπὸ βλαστήσεως σχετικῶς πλουσίας, κατοικουμένης δὲ ὑπὸ πολυαριθμῶν ἀγέλων ταράνδων. Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου συνάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐκ χωρῶν, πλησιέστερα ἀλλήλων κειμένων, δυνατόν τινες μὲν νὰ εὐρίσκωνται εἰς παγετώδη περίοδον, ἐνθ' ἐν ἄλλαις ἢ λειτουργία τῆς ζωῆς τελεῖται μετὰ τῆς μεγίστης ὑπὸ τοῦ κλίματος ἐπιτρεπομένης ἐντάσεως. Ἄλλως τε δὲ οἱ παγῶνες τῆς Σπιτζβέργης ὑψίστανται, ὡς καὶ οἱ τῶν Ἀλπεων, κατὰ μῆκος σημαντικὰς ἀξιομειώσεις. Οὕτως ἀπὸ τοῦ 1838 μέχρι τοῦ 1891, εἰς τῶν παγῶνων τοῦ ὄρμου τῆς Recherche ὑπεχώρησε σημαντικῶς, ἐνθ' οὐναντίον ἄλλοι προήλασαν κατὰ διάστημα οὐχὶ εὐκαταφρόνητον, τῷ δὲ 1860, οἱ παγῶνες τῆς Σπιτζβέργης φαίνονται διεληθόντες περίοδον αὐξήσεως, ἥτις συμπίπτει μετὰ τῆς τῶν παγῶνων τῶν Ἀλπεων περὶ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν.

Περὶ πολικῶν δὲ χωρῶν καὶ τῶν εἰς ταύτας ἐκδρομῶν καὶ ἐξερευνήσεων ὄντος τοῦ λόγου, ἀναγκαῖον νὰ σημειωθῆ ὅτι πλὴν τοῦ κ. Nansen, ἀναχωρήσαντος πρὸ μινὸς καὶ πλέον ἐκ Χριστιανίας πρὸς ἐξερευνησὶν τῶν περὶ τὸν βόρειον πόλον χωρῶν, ἀγγέλλεται ἢ πρὸς τὸ αὐτὸ σημεῖον προσδεχῆς ἀναχώρησις τοῦ ἀμερικανοῦ θαλασσοπόρου κ. Peary, ὅστις γνωστότατος ἐγένετο ἐκ τινος εἰς τῆς ἀρκτικᾶς πολιτικᾶς χώρας ἐκδρομῆς, καθ' ἣν ἐθεωρήθη ὡς ἀπολεσθεὶς, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτοῦ ἀπλητήθη ἀποστολή.

Ἡ διάρκεια τῆς προκειμένης ἐκδρομῆς, ἥτις ἔσται ἢ δευτέρα τοῦ θαλασσοπόρου τούτου καὶ γενήσεται διὰ τὸ ἀτμοπλοίου Falcon, προῦπολογίζεται εἰς δύο τοῦλάχιστον ἔτη. Τὸ προσωπικὸν δὲ αὐτῆς ἀποτελεῖσονται, πλὴν τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ δόκτορος Cook, ὅστις ἦτο ἰατρός καὶ τῆς πρώτης, δέκα περίπου πρόσωπα, διηρημένα εἰς δύο τμήματα. Ὁ δὲ σκοπὸς

τῆς ἐκδρομῆς ταύτης εἶνε μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ δυνατόν ἐντελής ἐξερευνησις τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς φύσεως τοῦ βορείου ἀρχιπελάγους τοῦ ὑψισταμένου ἀρκτικῶς τῆς στερεᾶς γῆς, χρησιμοποιοῦνται δὲ πρὸς διάβασιν τῶν ἐλικήθρων οἱ μεταξὺ τῶν νήσων βραχιόνες τῆς πεπληγυίας θαλάσσης.

Ὁ δρόμος, ὃν θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ἐκδρομὴ αὕτη, ἔσται αὐτὸς ὁ τῆς τοῦ 1891, ἥτοι ἡ θάλασσα τοῦ Baffin, ὁ πορθμὸς τοῦ Smith καὶ ὁ ὄρμος τοῦ Mac-Cornick, ὅπου ἰδρυθήσεται, εἰς πλάτος 77° 44', τὸ στρατηγεῖον, οὐχὶ μακρὰν τῆς θέσεως τοῦ τῆς πρώτης ἐκδρομῆς. Ἐκεῖ κατασκευασθήσονται καλύβαι μετ' ἀποθηκῶν τῶν προμηθειῶν· ἐκεῖ δὲ προτίθεται ὁ Peary νὰ διέλθῃ τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ χειμῶνος τοῦ 1893—94. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀπαντῶσι πολυάριθμοι ἀγέλαι ἰθαγενῶν ἀγρίων βοῶν (boeufs musqués), ἐνεκα τούτου δὲ ἐλπίζουσιν ὅτι κατὰ τὴν αὐτόθι διαμονὴν τῶν ἐξερευνητῶν μικρὰ ἔσται ἡ τῶν ἐξ Ἀμερικῆς προμηθειῶν κατανάλωσις.

ΧΡΟΝΙΚΑ.—Ὁ ἄγγλος ἰατρὸς κ. Edwin Haward λαβὼν ἀφορμὴν νὰ γνωμοδοτήσῃ μετὰ τοῦ κ. Richardson, ἐὰν ἡ ζωὴ ἀνθρώπου τινὸς ἐξέλιπεν ἢ οὐ, μετεχειρίσθη δέκα διαφόρους δοκιμασίας, ὧν αἱ μὲν ὀκτὼ ἐδείκνυν τὸν θάνατον ἐπελθόντα, αἱ δὲ ἄλλαι δύο, τὸναντίον ἐδείκνυν ὅτι δὲν ἦτο ἐντελῶς ἐσθεσμένη ἡ ζωὴ.

Αἱ δέκα βεβαιωτικαὶ τοῦ θανάτου δοκιμασίαι ἦσαν αἱ ἐξῆς:

α) Ἐντελής ἀπουσία παντὸς ἤχου καὶ πάσης κινήσεως τῆς καρδίας·

β) Ἐντελής ἔλλειψις παντὸς ἤχου ἢ κινήσεως ἀναπνευστικῆς:

γ) Θερμοκρασία τοῦ σώματος ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν τοῦ περιβάλλοντος ἀέρος·

δ) Σπιλνὴ βελόνη, ἐμβυθισθεῖσα ἐν τῷ δισχιδεῖ τοῦ βραχιόνος καὶ ἀφεθεῖσα ἐν αὐτῷ ἐπὶ τινα χρόνον, οὐδὲν κατὰ τὴν ἐξοδὸν ἐδείκνυν ἤχος ὀξειδώσεως·

ε) Διαλείποντες ἤλεκτρικοὶ κλονισμοί, διαβιβάσθέντες διὰ διαφόρων μυῶν καὶ ὀμάδων μυῶν, οὐδὲν προὐκάλεσαν σύμπτωμα ἐρεθισμοῦ·

ς) Ἡ εἰς τὰς φλέβας τοῦ βραχιόνος ἐφαρμοσθεῖσα δοκιμασία διὰ τοῦ σφιγκτήρος (ligature) δὲν ἐπέφερε τὴν τῶν φλεβῶν πλήρωσιν·

ζ) Ἡ ὑπόδοριος ἔνεσις τῆς ἀμμωνίας παρήγαγε τὴν σκοτεινὴν φαῖαν κηλῖδα, τὴν σημαίνουσαν τὴν ἀλλοίωσιν (διάλυσιν) τοῦ αἵματος·

η) Βεβαίωσις τῆς χαρακτηριστικῆς τοῦ πτώματος ἀκαμψίας. Αἱ δὲ δύο ἀποφατικαὶ δοκιμασίαι ἦσαν αἱ ἐπόμεναι:

Τὸ ἀνοιγμα φλεβῶν τινος πρὸς βεβαίωσιν τῆς πήξεως τοῦ αἵματος ἐδείξε τοῦτο βευστόν. Ἡ δοκιμασία αὕτη δὲν κρίνεται λίαν σημαντικὴ, διότι κατὰ τινὰς ἐκτάκτους περιστάσεις τὸ αἷμα παραμένει βευστόν καὶ μετὰ τὴν θάνατον. Ἀλλὰ δοκιμασία τις, ἣτις ὑπὸ πολλῶν θεωρεῖται ἐξόχως σημαντικὴ, ἀπεδείχθη ἐλαττωματικὴ. Κατὰ ταύτην κρατοῦνται πρὸ ἐντόνου φωτὸς οἱ δάκτυλοι τοῦ ὑποτιθεμένου νεκροῦ καὶ παρατηρεῖται τὸ μεταξὺ δύο ἐν ἐπαφῇ δακτύλων στενὴν διάστημα. Ἐὰν τὸ ὑπὸ δοκιμασίαν πρόσωπον εἶνε ζῶν, παρατηρεῖται γραμμὴ ἄλουργοβαφῆς (écarlate), ἡ δὲ ἀπουσία τοῦ χρώματος τούτου εἶνε ἔνδειξις θανάτου. Ἀλλὰ, κατὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος περίστασιν, ἡ ἄλουργοβαφῆς γραμμὴ ἦτο ἐντελῶς ὄρατή, καίτοι ὁ θάνατος ἦτο ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας διὰ τῆς ἐνάφξεως τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ πτώματος. Ἐν ἐτέρῃ δὲ τινι περιστάσει, ἡ αὐτὴ δοκιμασία ἐσήμεκινεν ὡς νεκρὰν γυναικα, ἣτις οὐδῶλος ἦτο τοιαύτη.

Συνεχίζοντας, δημοσιεύομεν τὸ μετεωρολογικὸν δελτίον τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς βορειοδυτικῆς Ἀφρικῆς, ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε τοῦ Δελτίου τοῦ κεντρικοῦ μετεωρολογικοῦ γραφείου τῆς Γαλλίας, διὰ τὸν μῆνα ἰούνιον (ν. ἡμ.).

"Ακραί θερμοκρασίαι.

Ἡμερ.	Ταπεινοτάτη.	Υψίστη.
Ἰουνίου 1	—20, ἐν Pic du Midi· —10, ἐν Puy de Dôme· 0, ἐν Servance.	320, ἐν Laghouat· 290, ἐν Oran· 280, ἐν Παλέρ- μω· 27, ἐν Cap Béarn.
" 2	—30, ἐν Pic du Midi· 10, ἐν Haparanda καὶ ἐν Hernosand.	290, ἐν ile d'Aix καὶ ἐν Aumale· 280, ἐν Πα- λέρμω, Σφάζ καὶ ἐν Oran.
" 3	—40, ἐν Pic du Midi· 0, ἐν Hernosand· 10, ἐν Haparanda.	340, ἐν Cap Béarn. 310, ἐν Σφάζ· 290, ἐν Βρινδησίω καὶ ἐν Oran.
" 4	—60, ἐν Pic du Midi· —10, ἐν Haparanda· 30, ἐν mont Ventoux.	330, ἐν Laghouat· 310, ἐν Παλέρμω καὶ ἐν Cap Béarn.
" 5	—50, ἐν Pic du Midi· 10, ἐν Haparanda· 20, ἐν mont Ventoux.	340, ἐν Cap Béarn καὶ ἐν Biskra· 320, ἐν La- ghouat· 300, ἐν Porto.
" 6	—10, ἐν Pic du Midi· 20, ἐν mont Ventoux· 30, ἐν Servance.	340, ἐν Cap Béarn· 330, ἐν Biskra καὶ ἐν Funchal· 340, ἐν Porto
" 7	—10, ἐν Pic du Midi· 10, ἐν Haparanda· καὶ ἐν mont Ventoux.	350, ἐν Cap Béarn· 340, ἐν Laghouat· 320, ἐν Μαδρίτη.
" 8	30, ἐν Pic du Midi· 40, ἐν Haparanda· 50, ἐν mont Ventoux.	350, ἐν Cap Béarn καὶ ἐν Biskra· 330, ἐν Au- male καὶ ἐν Μαδρίτη.
" 9	20, ἐν Pic du Midi· 30, ἐν Hernosand· 50, ἐν mont Ventoux.	360, ἐν Laghouat· 340, ἐν Μαδρίτη· 330, ἐν Cap Béarn.
" 10	0, ἐν Pic du Midi· 30, ἐν mont Ventoux· 50, ἐν Puy de Dôme.	350, ἐν Laghouat· 330, ἐν Cap Béarn· 320, ἐν San Fernando.
" 11	30, ἐν Pic du Midi· 40, ἐν mont Ventoux· καὶ ἐν Bodo· 8, ἐν Ἀρχαγγέλω.	360, ἐν Laghouat καὶ ἐν Μαδρίτη· 350, ἐν ile d'Aix· 340, ἐν Biarritz.
" 12	50, ἐν Bodo, ἐν Haparanda καὶ ἐν Ἀρ- χαγγέλω· 70, ἐν Clermont.	390, ἐν Laghouat· 380, ἐν Aumale· 350, ἐν Cap Béarn.
" 13	—30, ἐν Pic du Midi· 50, ἐν Hernosand· 60, ἐν Bodo· 70, ἐν Wisby. ¹⁾	400, ἐν Laghouat· 370, ἐν Ἀλγερίω· 360, ἐν Oran· 330, ἐν C. Béarn.
" 14	00, ἐν Pic du Midi· 40, ἐν Haparanda· 60, ἐν Bodo καὶ ἐν mont Ventoux.	390, ἐν Laghouat· 340, ἐν Cap Béarn καὶ ἐν Aumale.
" 15	—30, ἐν Pic du Midi· 40, ἐν mont Ventoux· 60, ἐν Puy de Dôme.	400, ἐν Laghouat· 340, ἐν Cap Béarn καὶ ἐν Παλέρμω·
" 16	—20, ἐν Pic du Midi· 20, ἐν mont Ventoux καὶ ἐν Ἀρχαγγέλω· 60, ἐν Bodo.	350, ἐν Laghouat· 320, ἐν Τύνιδι· 310, ἐν Charleville.

1) Ἐπὶ τῆς νήσου Gotland (Βαλτικῆ).

"Ακραί θερμοκρασίαι.

Ἡμερ.	Ταπεινοτάτη.	Υψίστη.
Ἰουν. 17	0, ἐν Pic du Midi καὶ ἐν Ἀρχαγγέλω· 70, ἐν mont Ventoux καὶ ἐν Bodo.	380, ἐν Laghouat· 350, ἐν la Calle· 340, ἐν Cap Béarn.
" 18	10, Puy de Dôme· 20, ἐν Pic du Midi· 30, ἐν Haparanda.	350, ἐν Cap Béarn· 340, ἐν Aumale· 330, ἐν ile d'Aix.
" 19	20, ἐν Pic du Midi· 50, ἐν Bodo· 60, ἐν Haparanda· 70, ἐν Hernosand.	370, ἐν Laghouat· 330, ἐν Limoges, Βρέστη καὶ ἐν Besançon.
" 20	00, ἐν Pic du Midi· 60, ἐν Ἀρχαγγέλω· 70, ἐν Bodo καὶ ἐν Hernosand.	360, ἐν Laghouat· 340, ἐν Cap Béarn· 330, ἐν Belfort· 300, ἐν Σφάζ.
" 21	—10, ἐν Pic du Midi· 40, ἐν Hernosand· 50, ἐν Ha- paranda καὶ ἐν Bodo.	360, ἐν Laghouat· 340, ἐν Cap Béarn· 320, ἐν Βρινδησίω.
" 22	10, ἐν Pic du Midi· 50, ἐν Hernosand· 60, ἐν mont Ventoux.	370, ἐν Laghouat· 340, ἐν Aumale· 320, ἐν Cap Béarn.
" 23	—10, ἐν Pic du Midi· 40, ἐν Hernosand· 60, ἐν Christiansund.	350, ἐν Cap Béarn· 340, ἐν la Calle· 330, ἐν Ἀλγερίω· 320, ἐν Σφάζ.
" 24	—20, ἐν Pic du Midi· 30, ἐν mont Ventoux· 40, ἐν Servance,	370, ἐν Τύνιδι· 350, ἐν C. Béarn· 350, ἐν Βρινδη- σίω· 310, ἐν Παλέρμω.
" 25	—30, ἐν Pic du Midi· 0, ἐν mont Ventoux.	360, ἐν Laghouat· 320, ἐν Βρινδησίω· 310, ἐν C. Béarn καὶ ἐν Σφάζ.
" 26	—20, ἐν Pic du Midi· 30, ἐν mont Ventoux· 40, ἐν Servance.	380, ἐν Laghouat· 340, ἐν C. Béarn· 320, ἐν Aumale καὶ ἐν Μαδρίτη
" 27	10, ἐν Puy de Dôme· 50, ἐν Pic du Midi· 60, ἐν mont Ventoux·	350, ἐν C. Béarn καὶ ἐν Βορδώ· 340, ἐν Μαδρίτη καὶ ἐν Gap.
" 28	50, ἐν Pic du Midi· 60, ἐν Hernosand· 80, ἐν Briançon.	390, ἐν Laghouat· 380, ἐν Aumale· 350, ἐν Cap Béarn.
" 29	50, ἐν Pic du Midi· 60, ἐν Hernosand· 90, ἐν Memel.	390, ἐν Laghouat καὶ ἐν Aumale· 340, ἐν Cap Béarn.
" 30	60, ἐν Pic du Midi· 70, ἐν Stornoway. ¹⁾	400, ἐν Aumale· 350, ἐν C. Béarn· 340, ἐν Li- moges καὶ ἐν Μαδρίτη.

Ἐκ τοῦ πίνακος τούτου ἔπεται ὅτι ἡ μὲν ταπεινοτάτη θερμοκρασία τοῦ μηνὸς (—60) ἐσημειώθη ἐν Pic du Midi, τὴν 4, ἡ δὲ ὑψίστη (400) ἐσημειώθη ἐν Laghouat, τὴν 13 καὶ τὴν 15, καὶ ἐν Aumale τὴν 30. Ἡ ξηρασία ἐξακολουθεῖ καθ' ἕκαστην τὴν Εὐρώπην, πλὴν τῶν γαλλικῶν ἀκτῶν τῆς Μεσογείου καὶ τῆς Μάγχης.

ΗΛ. Γ. ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ.

1) Ἐπὶ τῆς μεγίστης τῶν Ἑβρίδων (Lewis).

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΣΙΣ.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ. — ΘΕΑΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ. — ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ὁμιλήσαντες πολλάκις καὶ ὁμιλοῦντες περὶ τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου, δίκαιον νομίζομεν ἵνα καὶ περὶ τοῦ γερμανικοῦ τινα εἰπωμεν, περὶ τοῦ γερμανικοῦ ὅμως οὐχὶ τοῦ κλασικοῦ, ἀλλὰ περὶ τοῦ νεωτέρου.

Τὸ γερμανικὸν θεάτρον, ἀπὸ τῆς κλασικῆς ἐποχῆς αὐτοῦ, ἴτοι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος, καθ' ἃς ἴκμασαν ὁ Lessing ὁ Goethe καὶ Schiller, δὲν δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι παρουσίασε τὸ καινόν, παρουσίασε τὸ πρωτότυπον οὔτε ἠδυνήθη, νὰ ἀποψύγῃ τὴν ἀπομίμησιν τῶν γαλλικῶν. Τοῦτου ἕνεκα τὰ κυρίως γερμανικὰ ἔργα, μεθ' ὅλην τὴν υποστήριξιν τῆς γερμανικῆς κριτικῆς, δὲν ἠδυνήθησαν ἐπὶ πολὺ νὰ διατηρηθῶσιν, ἐφ' ᾧ καὶ οἱ διευθύνται τῶν θεάτρων ἀναγκάζονται νὰ ἐπανέρχωνται εἰς τὸ γαλλικὸν δραματολόγιον, ν' ἀναδιβάξωσι συχνάκις ἐπὶ τῆς σκηνῆς γαλλικὰ ἔργα. Οὐχ ἦτον ἡ Γερμανία κέκτηται νῦν νέαν τινὰ δραματικὴν σχολὴν, πλήρη ζωῆς καὶ γονιμότητος, ἐν ἣ δεσπόζει μὲν ἔτι τὸ μέτριον, ἀλλ' ἥτις ἀγωνίζεται λίαν νὰ καταστῇ πρωτότυπος, ἐν τῷ παρόντι δὲ ἐκδηλοῦσα προσόντα, ἅτινα δύναται νὰ προαχθῶσιν. Ἐν τοῖς πρώτοις δὲ τῆς σχολῆς ταύτης τάσσεται ὑπὸ πάντων νεαρῶς συγγραφεύς, ὁ Hermann Sudermann, τριακονταετῆς τὴν ἡλικίαν. Οὗτος ἐποιήσατο ἑναρξιν τοῦ φιλολογικοῦ αὐτοῦ σταδίου, δημοσιεύσας ἀξιοσημίωτους τινὰς τόμους διηγημάτων τε καὶ μυθιστοριῶν. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ δράμα ὑπῆρξεν ἡ *Τιμὴ ἡ Ἱκονορίας*, διδαχθὲν ἐν Βερολίῳ τῇ 14)26 νοεμβρίου 1889, εὐχαριστήσαν καὶ τυχὸν πολλῆς ἐπιτυχίας, παρὰ τὰς κραυγὰς τῶν λευφάνων τῆς πολιτείας Γερμανίας. Ἀκολουθῶς ἔγραψε τὸ *Τέλος τῶν Σοδόμων* (*La fin de Sodome*). δράμα εἰς πράξεις πέντε, ὅπερ πλέον τοῦ πρώτου ἐκκαθάρασε καὶ ἤπτον εὐνείστησεν. Τρίτον ἔργον τοῦ δραματικοῦ τούτου ἐγένετο τὸ *Foyée*, διδαχθὲν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, ὅπερ προσεκάλεσε πάταγον, θεωρεῖται δὲ ὡς τὸ κράτιστον τοῦ συγγραφέως. Καὶ τὰ τρία δράματα τοῦ Sudermann ἀνήκουσι τῷ σκληρῷ (Cruel) θεάτρῳ λεγομένῳ, ὅπερ δεικνύσι τοῖς θεαταῖς μόνον τὸ θλιβερόν καὶ πικρὸν τῆς πραγματικότητος. Ἐν τῇ *Τιμῇ* οὐχ ὑπάρχει ἔγκλημα, οὐδὲ καταστροφὴ. Οὐδὲν τῶν προσώπων ἐν αὐτῷ εἶναι κακόν, κέκτνται ταῦτα τὴν μέσῃν ἠθικῇν τῆς τάξεως καὶ τοῦ κύκλου αὐτῶν. Οὐχ ἤπτον τὸ ἔργον προκαλεῖ αἰσθημα θλίψεως, διότι τείνει εἰς τὸ νὰ υποβιάσῃ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ νὰ δεῖξῃ αὐτὴν οὐχὶ ὅσον νομίζεται πλουσίαν εἰς εὐγενεῖς ιδέας καὶ ἰδίᾳ εἰς γυναικᾶ αἰσθήματα.

Τοιαῦτα τὰ ἔργα τοῦ Sudermann καὶ τῶν εἰς τὴν σχολὴν αὐτοῦ ἀνηκόντων. Ἄλλος δραματικὸς ἐπιφανὴς τῆς Γερμανίας ἐστὶν ὁ Ernst von Wildenbruch, ἔθνικὸς ποιητῆς, γράφων τὰ ἱστορικὰ δράματα αὐτοῦ πρὸς δόξαν τῶν ἔθνικων ἡρώων, ἰδίᾳ τῶν Hohenzollern. Ὁ ποιητῆς οὗτος, ὡς γνωστόν, προσφιλιῆς τυγχάνει ὡν τῷ αὐτοκράτορι τῆς Γερμανίας καὶ ἀπολαύει τῆς προστασίας αὐτοῦ. Οὗτος οὐκ ἔστιν οὐ πολλοῦ ἀνεβίβασεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ Βασιλικοῦ

Θεάτρου τοῦ Βερολίνου, ὅπερ ἐν Γερμανίᾳ λογίζεται ὡς τὸ ἐπιφανέστατον τῆς χώρας θεάτρον, ὡς ἡ Γαλλικῆ-Κωμῳδία ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλ' ὅπερ ἀπέχῃ αὐτῆς ὅσον αἱ Ἀνατολαὶ ἀπὸ Δυσμῶν, δράμα τι κατὰ τοῦ κοινωνισμοῦ, ὀλίγης τυχὸν ἐπιτυχίας μεθ' ὅλην τὴν προστασίαν τῆς αὐλῆς. Πρὸ τοῦ δράματος τοῦτου δὲ ἀνεβίβασεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἕτερον ἔργον κατὰ τῆς ἀπαισιοδοξίας (pessimisme), ἴτοι κατὰ τῶν ιδεῶν τοῦ Schopenhauer, τὸ δὲ δράμα τοῦτο ἐπεγράφητο ὁ Θεῖος γέλως. Ἄγνωστον ὁπόσους καὶ ὁποῖους δυστυχεῖς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ παρηγόρησεν ὁ αὐλικὸς δραματικὸς.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν ὄραν ταύτην τὴν σκηνὴν τοῦ Βασιλικοῦ-Θεάτρου ἐν Βερολίῳ δὲν κατέχει ὁ Wildenbruch, διότι ἀπ' αὐτῆς διδάσκονται νεωτεριστικὰ ἔργα, οἷον ἐστὶ ἡ *Vasantasena*, ἔμμετρον πεντάπρακτου δράμα, ἐξαχθὲν ὑπὸ Emile Fohl ἐκ τινος παλαιοῦ ἰνδοῦ ποιήματος. Περὶ τοῦ ἔργου γάλλος κριτικὸς οὐχὶ εὐνοϊκῶς ἀποφαίνεται· καίτοι δὲ περὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ λέγει ὅτι αὐτὴ ὑπῆρξεν ἐν τῷ συνόλω καλὴ, οὐχ ἤπτον οὐχὶ εὐμενῶς κρίνει τὴν ὑποκριτικὴν τῶν Γερμανῶν. Εἶνε περιεργὸς ἰδίᾳ ἡ γνώμη αὐτῆ αὐτοῦ περὶ τῆς γερμανικῆς ὑποκριτικῆς καὶ ἰδίᾳ περὶ τῆς μιμητικῆς καὶ τῆς λέξεως (diction) τῶν γερμανῶν ὑποκριτῶν.

Σὺν τῇ *Vasantasena* καὶ τῷ κλασικῷ δράματι ἐν ταῖς ἀγγελίαις τοῦ θεάτρου ἀνεγράφεται καὶ τις κωμῳδία τοῦ Wichert, πρὸ εικοσαετίας ποιηθεῖσα, ἐπιγραφομένη *Ἐν βῆμα ἐκ τῶς τῆς ὁδοῦ*. Οἱ θαυμασταὶ τῆς νέας σχολῆς τῶν Sudermann καὶ Gerhart Hauptmann, οὗτινος ἐδιδάχθη ὡς ἐγράψαμεν ἐν προτέρῳ Ἐπιθεωροῦσαι ἔργον ἐν Παρισίοις, εὐρίσκουσι τῶν Wichert παλαιόν.

Τελευταῖον ἐπανελήθη ἐν τῷ Βασιλικῷ-Θεάτρῳ ἡ *Ἰφιγένεια ἐν Ταυρίδι* τοῦ Goethe, ὑποδυσάμενον τὸ πρόσωπον τοῦ Ὀρέστου τοῦ Matkowsky, τοῦ Mounet-Sully τῆς Γερμανίας, τῆς δὲ δεσποινίδος Poppe ὑποδυσάμενης τὸ στήμα τῆς Ἰφιγενείας. Ὁ περὶ τῆς διδασκαλίας ταύτης ἐπιστέλλων εἰς τὴν *Ἐφημερίδα τῶν Συζητησέων* τῶν Παρισίων, ἐκ τῆς ὑποκρίσεως τοῦ κ. Matkowsky, τῆς ὑπερβολικῆς ἐν τῇ λέξει καὶ τοῖς λοιποῖς, ὁρμώμενος διακυρήσκει ὅτι ἡ ὑποκρισις αὐτὴ καναδεῖκνυσι τὴν ἀνάγκην καὶ τὸ ὠφέλιμον τοῦ γαλλικοῦ Conservatoire, οὗ ὅμοιον οὐχ ὑπάρχει ἐν Βερολίῳ. Εὐμενέστατα ὅμως ἐκφράζεται περὶ τῆς λέξεως τῆς δεσποινίδος Poppe, ἣν εὐρίσκει ἐξαιρετόν. «Αὐτὴ κραυγάζει ὀλίγον ἐν τοῖς ἰσχυροῖς μέρεσιν, ἀλλ' εἶνε, λέγει, γλυκυτάτη ἐν τοῖς τρυφεροῖς μέρεσιν τοῦ σχήματος (role).

* *

Εἶπομεν ἐν προτέρῳ φῦλλον ὅτι ἐν τοῖς θεάτροις Ἀθηνῶν ζωηρὰ παρατηρεῖται κίνησις καὶ ὅτι πλὴν τῶν ἐκ μεταφράσεων ἔργων καὶ νέα τινὰ πρωτότυπα ὡς ἀνεγράφετο, προῖκετο νὰ διδαχθῶσι. Πάντα ὅσα ἐδιδάχθησαν ἤδη, καθὰ ἐκ τῶν γραφέντων ἐν ταῖς ἀθηναϊκαῖς ἐφημερίδων ἐξάγεται, εἰδὴ οὐχὶ ἄξια λόγου.

Πρωτότυπον ἐπίσης ἔργον ἀνεβιβάθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου Παραδείσου ὑπὸ τοῦ θιάσου «Αἰσχύλου» τῆς κ. Παρασκευοπούλου, ἐπιγραφόμενον

μὲν *Aucou de drama*, ὑπόθεσιν δ' ἔχον τὴν αὐτοκτονίαν τῆς Μαίρης καὶ τοῦ Μιμίκου. Τὸ δράμα τοῦτο ἐφημερίς τις ἀπεκέλεσεν *Oicktron drama*, ἢ δὲ *Néa Ephemeris* ἐδημοσίευσεν τάδε περὶ αὐτοῦ:

«Διὰ τὸ *Aucou de drama* ποιοῦμεν καὶ ἡμεῖς *Aucou de drama*, ἦτοι παραδιδόμεν εἰς τὸν στοιχειοθέτην χάρτην ἄγραφον».

Ἐκ δὲ τῶν ἐκ μεταφράσεων ἐδόθησαν πλὴν τῶν γνωσθῶν ἥδη καὶ τὸ *Marriage Blanc* τοῦ Jules Lamaitre, ὑπὸ τοῦ θιάσου τῆς κ. Παρασκευοπούλου. Τὸ δράμα τοῦτο ἐστὶ τῶν νεωτάτων καὶ τὸ μᾶλλον ἄξιον σημειώσεως τῶν τοῦ γαλάτου κριτικοῦ. Ἡ ἥρωὶς αὐτοῦ ἐστὶ φησικὴ «Αὕτη θ' ἀπέλθῃ μὴ γνοῦσα ἢ τὴν καλὴν ὄψιν τῶν ἀνθρώπων, τὴν εἰλικρινῆ συμπάθειαν καὶ τὸν ἀγνὸν ἔλεον. Οὔτε ἡ μητρότης οὔτε τὸ γῆρας θὰ μαράνη αὐτὴν. Διαλυθῆσεται ὡς ἡ εὐωδία ἄνθους καὶ καταλείψει ἐν τῇ καρδίᾳ πάντων τῶν συναντησάντων αὐτὴν τὴν ἀνάμνησιν μικρᾶς χαριέσσης σκιάς».

Ἀλλὰ τὸ σημαντικώτερον γεγονός νῦν ἐν τοῖς θεάτροις τῶν Ἀθηνῶν ἐστὶν ἢ ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ὀμονοίας διδασκαλία τῆς πολυκρότου *Fédora* τοῦ Sardou, μιᾶς τῶν ἐκτάκτων ἐπιτυχιῶν τῶν παρισίων θεάτρων, διότι ἐδιδάχθη κατὰ τὸ 1882 ἐν τῷ *Vau-deville* 135ς, ἢ δὲ τότε *Damala-Bernhardt* ἦρατο ἐκτακτον θρίαμβον. Ἐκτοτε δὲ περιφέρει τὸ ἔργον πανταχοῦ.

Ἡ διδασκαλία τοῦ ἔργου ἐγένετο τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, καθ' ἣν ἡ ὑποδυσάμενη τὸ δυσχερέστατον πρόδωπον τὰς πριγκιπίσσης τῆς ρωδικῆς αυτοκρατορίας Φαιδώρας δεσποινίς Αἰκ. Βερῶν ἦρατο νέαν λαμπρὰν ἐπιτυχίαν, καθὰ ἀνέγνωμεν ἐν τῇ Ἀκροπόλει τῆς 13 καὶ τῇ *Néa Ephemeridi*.

ΧΡΟΝΙΚΑ. Ἐσημειώθη ἐν προτέρῳ φύλλῳ ὅτι ἡ Γαλλικὴ-Κωμωδία διδάξει κατὰ τὸν ἐπιόντα χειμῶνα τὴν Ἀντιγόνην τοῦ Σοφοκλέους κατὰ τὴν διασκευὴν τῶν κ. Vaquerie καὶ Maurice. Ὁ διευθυντὴς τῆς Γαλλικῆς-Κωμωδίας ἀσχολεῖται ἤδη μετὰ τῶν κ.κ. Jambon καὶ Bianchini περὶ τὰς σκηνογραφίας καὶ ἐνδυμασίας, αἵτινες ἀπαιτοῦνται ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ ἀρχαίου ἔργου. Τὴν Ἀντιγόνην ὑποδύσεται ἡ δεσποινὶς Bartet.

Ἡ Γαλλικὴ-Κωμωδία περιέρχεται ἤδη ἐπαρχιακὰς πόλεις τῆς Γαλλίας διδάσκουσα τινὰ τῶν ἐκλεκτῶν ἔργων τοῦ δραματολογίου αὐτῆς, παρακολουθεῖ δὲ αὐτὴν ὁ Sarcey.

Ἄρτι ἐγένοντο οἱ διαγωνισμοὶ τοῦ Ὁδείου τῶν Παρισίων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ambroise Thomas. Κατὰ τοὺς διαγωνισμοὺς τούτους ἔτυχε πρώτου βραβείου ἐν τε τῇ τραγωδίᾳ καὶ τῇ κωμωδίᾳ ἡ δεσποινὶς Grumbach, ἥτις μετὰ διαμονὴν ἐπὶ ἔτος ἐν τῷ θεάτρῳ Ὁδείου (Odéon) προσληφθήσεται ἐν τῇ Γαλλικῇ-Κωμωδίᾳ κατὰ τὴν κρατούσαν τάξιν.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ὀκτωβρίου γενήσεται ἡ περιοδεία ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν τοῦ Coquelin καὶ τῆς κυρίας Jane Hading ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν κ.κ. Abey καὶ Maurice Grau. Ἡ ἐναρξὶς τῶν παραστάσεων γενήσεται ἐν τῷ Σικάγῳ. Τὰ διδασκόμενα ἔργα εἰσὶ: *Thermidor*, *Nos Intimes*, *les Pattes de mouche*, *la Mégère apprivoisée*, *le Gendre de m^{rs} Poirier*, *les Effrontés*, *l'Aventurière*, *Tartufe*, *les Précieuses ridicules*, *Adrienne Lecouvreur*, *la Dame aux Camélias*,

Froufrou, *le Maître de forges*, *l'Ami Fritz*, *les Surprises du divorce*, *la Joie fait peur*, *Mlle de la Seiglière*, *Gringoire* καὶ οἱ *Heureux*.

— Περιοδεύσει ἐπίσης τὴν Ἀμερικὴν καὶ ὁ μέγας τραγωδὸς τῆς Ἀγγλίας Irving. Κατὰ τὸν χειμῶνα ὁ διάσημος ἐρμηνευτῆς τοῦ Ἀμλέτου διδάξει τὸ δραματολόγιον αὐτοῦ ἐν Νέϋ Ὠρκῇ.

— Ἐν Ἀμερικῇ εὕρισται ἤδη καὶ ὁ διαπρεπὴς ἰταλὸς ὑποκριτὴς Salvini.

— Ἐν τῷ θεάτρῳ Covent Garden ἐν Λονδίῳ τὸ δεύτερον ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἐδιδάχθη δράμα λυρικὸν εἰς γαλλικὴν γλῶσσαν. Τὸ πρῶτον ἐδόθη ἡ *Esmeralda* νῦν δὲ τὸ *Amy Robsart*, καὶ τὰ δύο δὲ ἔργα εἰσὶ τοῦ κ. Paul Milliet. Τὰ κυριώτατα πρόσωπα ὑπεδύθησαν αἱ δεσποινίδες Calvé καὶ Armand καὶ οἱ κ.κ. Lassale καὶ Alvarez.

— Τὸ Σικάγον ἀπέκτησεν ἤδη καὶ ἕτερον θέατρον, κληθὲν *Isabelle* καὶ δυνάμενον νὰ περιλάβῃ 3000 ἄτομα. Ἡ σκηνὴ αὐτοῦ ἐστὶ τῶν εὐρυτάτων κτιρίων τῆς ἐποχῆς.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Αἱ διὰ τοῦ τελευταίου ταχυδρομείου κομισθεῖσαι ἡμῖν ἐξ Ἀθηνῶν εἰδήσεις δὲν φαίνονται ἐπικυροῦσαι τὰ ἐπὶ τῇ βάσει, φαίνεται, κατὰ τὸ πλεῖστον τῶν ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως διατυπωμένων πόθων θρυλληθέντα περὶ ἐνδοκίμως νέας ὑπουργικῆς κρίσεως κατ' ἀκολουθίαν τοῦ ζητήματος τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὑπουργείου διὰ τῆς προσλήψεως καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ. — Καὶ οὕτω μὲν τὸ ζήτημα τοῦτο ἔληξεν, ἀναβλήθην μάλιστα ἐπ' ἀόριστον κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐκφρασθεῖσαν πολὺ ὀρθὴν θέλησιν. ἡ ἔρσις ὅμως, ἔστω καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος, τῶν ἀπὸ τῆς ἐπιλύσεως αὐτοῦ δυσχερειῶν, κινδυνευουσῶν ὄντως τὰ δημιουργήσασθαι πραγματικὴν κρίσιν, ἥτις θὰ παρακολουθεῖτο πάντως ὑπὸ ὀλεθριωτέρων ἐπιτελεσμάτων ἐπιτῆς οικονομικῆς καταστάσεως τοῦ κράτους, οὗ τὰ χρεώγραφα καὶ μετ' αὐτῶν πᾶσαι αἱ ἄλλαι ἑλληνικαὶ κερδοσκοπικαὶ ἀξίαι ἐξακολουθοῦσι — καίτοι ἐν τοῖς χρεοσινεῖς χρηματιστικαῖς δελτίοις διεψάνην διακύμανοῖς τις πρὸς τὰ κρείττω-καταργέοντα, ἅτε ὡς εὐπαθέστερα διὰ τὰς γενωστὰς τῆς Ἑλλάδος οικονομικῆς καὶ πολιτικῆς περιστάσεως καὶ μᾶλλον ὑποκειμένα εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς γενικῆς ἐν Εὐρώπῃ οικονομικῆς καχεξίας, εἶναι γεγονός, ὅπερ ὡς χαρᾶς εὐαγγέλιον ἐδέξατο βεβαίως πᾶς πονῶν τὸν τόπον καὶ ἀνψύχως ἔχων πρὸς τὰ ἐπακόλουθα τῆς διὰ νέας καὶ προῶρον κρίσεως δεινώσεως τῆς παρουσίας καταστάσεως.

— Ἀτυχῶς ἡ ἄλλη πολιτικὴ κατάσταση οὐδαμῶς ἐνισχύει τὴν ἐκ τῆς ἀποσοδῆσεως τῆς περι ἢ οἰ λόγους κρίσεως προσγινομένην παθήσορον ἀνακούφισιν. Ἡ πολιτεία τῆς συννοσηθῆμένης ἀντιπολιτεύσεως, δεινὰ πάντοτε κατὰ τε τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ὑπ' αὐτῆς διομολογηθείσης οικονομικῆς συμβάσεως ἀπειλούσης, ἐξακολουθεῖ καταπτοῦσα τοὺς ξένους

τοῦ κράτους πιστωτὰς καὶ πρὸς τὴν τελείαν ἐκπιδένειν ὠθοῦσα τὴν δημοσίαν πίστιν, χωρὶς νὰ λαμβανῆ ὑπ' ὄψει ὅτι οὕτως ἐνεργοῦσα οὐ μόνον τῆ πολυμοιμένη παρουσίᾳ κυβερνήσει, ἀλλὰ καὶ τοῖς διαδόχοις αὐτῆς ἐπισημεῖται δυσχερείας δυσπερβλήτους, ἂν μὴ καὶ ὅλως ἀνυπερβλήτους. — Τὸ δὲ χεῖριστον, ἵνα, φαίνεται, ταχύτερον ἐπιτευχθῆ ἢ συντέλειαι τῆς ματαιώσεως τοῦ ὑπὸ τῆς παρουσίας κυβερνήσεως ἐπιχειρηθέντος ἔργου τῆς ἀνακοπῆς τῆς ἐπὶ τὰ χεῖρω ἐπιδόσεως τῶν οικονομικῶν πραγμάτων τοῦ τόπου, οἱ θιασῶται τῆς χρεωκοπικῆς πολιτικῆς, ὡσεὶ φοβηθέντες μὴ ἄλλοι σφετερισθῶσι τὴν μεγάλην δόξαν, εἰς ἣν ἀφορῶσι, κηρύττουσιν ὅτι ἡ κυβερνήσις Σωτηροπούλου, ἀπογνοῦσα τῆς ἐπιτυχίας τοῦ οικονομικοῦ αὐτῆς σχεδίου, εἶναι διατεθειμένη εἰς ἀποδοχὴν συμβιβασμοῦ τινος πρὸς τοὺς πιστωτὰς. — Αἱ κακόβουλοι αὗται διαδόσεις, συνδυαζόμεναι τοῖς εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ φύλλα ἐξ Ἀθηνῶν ἐπιστελλομένοις περὶ τῶν προθέσεων τοῦ κ. Τρικούπη, εἰ ποτε ἐπανήρχετο εἰς τὴν ἀρχὴν, βουλευομένου δῆθεν τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτίσεως τῶν χρεωλυσιῶν καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῶν πληρονομένων τόκων, δὲν δύναται ἀλλ' ἢ νὰ ἐπιδρῶσιν ὀλεθρῶς ἐπὶ τῆς γνώμης τῶν ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν ἀξιῶν ἐργαζομένων καὶ νὰ αἰρῶσιν ἀπ' αὐτῶν πᾶσαν πεποιθῆσιν περὶ τῆς προσεχοῦς διακανονίσεως τῶν οικονομικῶν τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. — Τοῦτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων, οὐδὲν ἄπορον, εἰ ἢ ἄλλη οικονομικὴ ἐν Εὐρώπῃ καχεξία, προσβάλλουσα ἀσθενῆ ἥδη τὴν δημοσίαν πίστιν τῆς Ἑλλάδος, ἐκμυδενίξει καθ' ἑκάστην πλείοτερον τὰς ἑλληνικὰς ἀξίας καὶ ἐπιφέρει ὀλεθριωτέρας ὁσμῆρας καταστροφῆς, εἰς τὰς ὁποίας εὐχόμεθα ὅπως θέσθαι τέρμα, ἀρχὴ ὁριστικῆς βελτιώσεως γινομένη, ἢ ἐν τοῖς χθεσίοις οικονομικοῖς τηλεγραφήμασι σημειωθείσα ὑψώσει.

Ἐν Βελιγραδίῳ τὸ ζήτημα τῆς εἰς δικὴν παραπομπῆς τοῦ ὑπουργείου Ἀβακούμοβιτς κινδυνεῖται νὰ ἐπενέγκῃ ὑπουργικὴν κρίσιν. — Καθ' ἣ φαίνεται, ἢ ὑπὸ τῆς Σκουψίνας ἐκλεγείσα κοινοβουλευτικὴ ἀνακριτικὴ ἐπιτροπὴ, ὑπὸ ἀκράτου ζήλου ἀγομένη, βουλεύεται τὴν προφυλάκισιν τῶν πρώην ὑπουργῶν καὶ τὴν μέχρις ἐσχάτων δικαστικὴν καταδίωξιν. Τὴν ἀδιάλλακτον ταύτην πολιτικὴν οὔτε ὁ βασιλεὺς, οὔτε ἡ κυβερνήσις ἐπιδοκιμάζει· ἀμφότεροι δὲ φηροῦσιν ὅτι ἡ ὑπόθεσις δεόν νὰ διεξαχθῆ μετὰ τῆς προσομοίσεως μετριοπαθείας, τῆς ἐπιτροπῆς ἀρκουμένης εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀναγκαίων ἀνακρίσεων καὶ τὴν ὑποβολὴν τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῶν, ὅπερ θὰ ἐπιτρέψῃ τῇ Βουλῇ νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀποδοκιμαστικὴν τῆς πολιτείας τῆς πρώην κυβερνήσεως ψήφον, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ παραπέμψῃ αὐτὴν εἰς τὸ εἰδικὸν δικαστήριον.

— Ἀλλ' οἱ ἀδιάλλακτοι τῶν ὀξοσπαστικῶν, εἰς οὐδὲν λογιζόμενοι τὸ κατὰ νόμον ἀστήρικτον τοῦ καθηγορητηρίου, ἐπιμένουσιν ἀπληρῶς εἰς τὴν ἠθικὴν ἐξόντων τῶν πολιτικῶν αὐτῶν ἀντιπάλων, ἐντεῦθεν δὲ διαφωνία τῆς ἐπιπρονοηθείας πρὸς τὴν κυβερνήσιν, ἀπειλοῦσα παραιτησὶν κατὰ τὰς ἐκ τῆς σεβρικῆς πρωτευούσης τελευταίας τηλεγραφικῆς ἐιδήσεις. — Βεβαίως καὶ παραιτούμενον τὸ ὑπουργεῖον Δόκιτς διαδεχθήσεται κυβερνήσις ἐκ τῆς αὐτῆς αἵθης μερι-

δος ἀπορρέουσα, ἀναφέρεται δὲ μάλιστα ἥδη καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πρώην μὲν ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ, ὑπουργοῦ δὲ νῦν τῶν στρατιωτικῶν στρατηγοῦ Σάββα Γροῦιτς, ὡς μέλλοντος νὰ κληθῆ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς νέας κυβερνήσεως· ἀλλὰ τοῦτο κατ' οὐδὲν μειοῖ τὴν ἀλήθειαν, ὅτι λίαν ἐνωρὶς ἤρξατο διαφωνοῦσα πρὸς ἑαυτὴν ἡ κρατοῦσα νῦν ἐν Σεβρία μερίς, ὅτι δὲ διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν διαφωνιῶν αὐτῆς ἀνακόπτει σπουδαίως τὴν πρόδον τοῦ ἀνορθωτικοῦ ἔργου, ἐφ' ᾧ οὕτω πανηγυρικῶς καὶ διὰ παντοδυναμίας περιβάλλον ἐκάλεσαν αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ὁ σεβρικὸς λαός.

Σήμερον διεξάγεται ἐν Βουλγαρίᾳ ὁ μέγας ἐκλογικὸς ἀγὼν πρὸς καταρισμὸν τῆς Σεβριανῆς κατὰ τὰς ἄρτι θεσπισθείσας συνταγματικὰς μεταρρυθμίσεις, παρατεινούσας μὲν, ὡς γνωστὸν, τὴν βουλευτικὴν περίδον εἰς πενταετῆ ἀπὸ τριετοῦς, ἐλαττούσας δὲ εἰς τὸ ἥμισυ περίπου τὸν ἀριθμὸν τῶν βουλευτῶν. — Ἐχων τις ὑπ' ὄψει τὴν περὶ τὸ δημιουργεῖν πλειονοψηφίας εἰδικότητα, ἥς τοσάκις μέχρι τοῦδε δείγματα περιφανῆ παρέσχεν ὁ κ. Σταμπούλωφ, κατορθώσας ἐπὶ τέλους νὰ εὐρη τοὺς ἐπικυρώσαντας καὶ τὰς τοῦ θεμελιώδους τῆς χώρας νόμου τροποποιήσεις, δι' ὧν ἐπετεύχθη ἡ τοῦ πρίγκιπος σύζευξις κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἁγίας Ἐδρας, δὲν δύναται νὰ προῖδῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτάκτως καὶ συνταγμένως γινομένης ἀντιπολιτευτικῆς δράσεως· πάντοτε ὅμως εἶνε βέβαιον ὅτι ὁ βούλγαρος πρωθυπουργὸς διέρχεται στιγμὰς ἀγωνίας, ἃς ἴσως οὐδέποτε διήλθε, ὧν δὲ ζωρότερον κεχωρημένον πάντως ἐκδηλωθὲν ἀπετέλει τὸ θρύλλημα, ὅτι καὶ ἀπογνοῦς τῶν πραγμάτων παρητήθη ἥδη τὴν ἀρχὴν. — Ἐπειτα πρὸς τῇ ἀπὸ τῆς οὐκέτι κατ' ὄνομα μόνον ἀλλὰ καὶ πράγματι ὑφισταμένης ἀντιπολιτεύσεως δυσχερεῖα ὑπάρχει, μᾶλλον ἴσως δυσπερβλήτου, ἢ τῆς δυσμενείας τοῦ πρίγκιπος. — Οὗτος, ἐκ τῆς εὐχερείας πιθανῶς, μεθ' ἧς εἶδεν ἐπιψηφισομένης κάποτε τῆς Βουλῆς καὶ ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τὰς μεταρρυθμίσεις τῶν περὶ τοῦ δόγματος τῶν διαδόχων τοῦ ἡγεμόνος συνταγματικῶν διατάξεων καίπερ θιγούσας θρησκευτικὸν τοῦ ἔθνους φρόνημα, θαρρόσας περὶ τῆς παρὰ τῷ βουλγαρικῷ λαῷ δημοτικότητος αὐτοῦ — καίτοι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἀπεδείκνυσεν αὐτῷ μᾶλλον τὴν περὶ τὸ δημιουργεῖν πλειονοψηφίαν, ὡς εἴρημεν εἰπόντες, δεινότητα τοῦ πρωθυπουργοῦ αὐτοῦ — ἐδουλεύθη, φαίνεται, τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ ἀπὸ συμβούλου, ὃς ἄνευ λεπτολογίας ὑπερπιδᾷ τὰ ὅρια τῆς ἰδίας ὑπουργικῆς δικαιοδοσίας, πάντα ὡς ἀπλότους ἀρχὸν διαθέτων καὶ εἰς οὐδὲν λογιζόμενος τὸν φέροντα τὸ ἡγεμονικὸν τῆς χώρας στέμμα. Ἐρρήθη μάλιστα καὶ ἐν τῷ εὐρωπαϊκῷ τύπῳ ἀνεγράφη ὅτι ὁ πρίγκιψ Φερδινάνδος κατὰ τὴν τελευταίαν ὀλιγοήμερον εἰς Βιέννην ἐκδρομὴν αὐτοῦ προδιέθεσε τὸ ἀνακτοβούλιον τοῦ αυτοκράτορος φραγκίσκου Ἰωσήφ περὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν θὰ ἠναγκάζετο καὶ ἄνευ τῶν κοινοβουλευτικῶν διατυπώσεων ν' ἀπολύσῃ τὸν κ. Σταμπούλωφ, ἀντικαθιστῶν αὐτὸν διὰ τοῦ κ. Νάτσσεβιτς. — Ἄν τὰ πράγματα ταῦτα προήχθησαν ἐπαρκῶς ἐν Σοφίᾳ, ὥστε αἱ τοῦ πρίγκιπος διαθέσεις νὰ γένωνται γνωσταὶ καὶ παρὰ τῷ βουλγαρικῷ λαῷ, τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν τῆς σή-

μερον θά παράσχη ἡμῖν τὸ μέτρον τῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ τούτου προτιμῆσεως μεταξὺ τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ πρίγκιπος.

Τῆς διεθνοῦς εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς δράσεως ἐξακολουθεῖ κρατοῦν τὸ γαλλοσλαβικὸν ζήτημα. Ἡ διαμικὴ κυβέρνησις καὶ αὐτὴ παρὰ τὰς πρὸς τοῦτο ἐπιδεικτικὰς παρασκευὰς αὐτῶν οὕτω κατέλιπον τὴν εἰς τὰ τηλεβόλα τοῦ γαλλικοῦ στόλου ἐκτεθεινὴν πρωτεύουσάν, ἀλλ' ὁ αὐτόθι γάλλος ἀντιπρόσωπος ἀνεχώρησεν ἤδη, ἀπὸ ὧρας δὲ εἰς ὧραν ἐπικεῖται ἡ ἀναχώρησις καὶ τοῦ ἐν Παρισίοις διαμαίου, ἀπερχομένου μάλιστα εἰς Λονδῖνον, ὅπερ οὐκ ἄμοιρον σημασίας ἐν τῇ παρουσίᾳ περιστάσει δὲ ἡγαλλικῆς κυβέρνησις μετὰ τὴν ἀνεπαρκῆ τῶν ἐν Βαγκὼκῃ ἀπάντησιν πρὸς τὸ τηλεγράφων αὐτῆς ἀνεκοινώσε πρὸς τὰς εὐρωπαϊκὰς Δυνάμεις τὴν περὶ ἀποκλεισμοῦ τῶν διαμικῶν ἀκτῶν ἀπόφασίν τῆς καὶ ὥρισεν ἤδη τὰ κατὰ τοῦ πολεμίου ληπτέα στρατιωτικὰ μέτρα πρὸς ταχύτεραν καὶ ἀποτελεσματικώτεραν τοῦ ἀγῶνος διεκπεράτωσιν, τείνοντα δὲ ἰδίᾳ εἰς τὴν κατάληψιν τῶν ἐν τῷ τηλεσιγράφῳ διεκδικουμένων ὑπὲρ τοῦ Ἀννὰμ χωρῶν, τῶν ἐν τῷ Μεινὰμ κανονιοφόρων ἐξεληθουσῶν πρὸς τούτοις τοῦ ποταμοῦ, ὅπως μετὰσχῶσι τοῦ ὑπὸ τῆς γαλλικῆς μοίρας ἐνεργηθσομένου ἀποκλεισμοῦ. Ταῦτα πάντα μαρτυροῦσι τὴν ὀριστικῶς πολεμικὴν τροπὴν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ δὲν ἀποτελοῦσι τὸ σοβαρώτατον στοιχεῖον τῆς αὐτόθι καταστάσεως. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἡ ἐπιμονὴ τῶν ἀγγλων νὰ φαίνωνται ἐπιμένοντες ὅπως ἡ γνώμη αὐτῶν ἀκουσθῆ ἐν τῇ διαρροθμίδει τοῦ ἐδαφικοῦ μέρους τῆς διαφορᾶς, ἥτις ὡς πρὸς τὴν Μεγάλαν Βρετανίαν προσλαμβάνει μείζονα ἐπι σπουδαιότητα, ἀφ' ἧς ἡ Ρωσία ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς εἰς πρόσκτησιν αὐτόθι εἰς ναυτικὸν σταθμὸν νήσου, ἧς ἡ τοποθεσίᾳ ἐπιδρᾶ λίαν ἐπὶ τῶν συγκοινωνικῶν τῶν κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀγγλικῶν κτήσεις. Οὐχ ἥτον οὐδεὶς φόβος μὴ ἡ Ἀγγλία ἐντείνῃ ἐν τούτῳ τὴν στάσιν αὐτῆς μέχρι διακυβεύσεως τῶν διεθνῶν εὐρωπαϊκῶν σχέσεων· διορᾷ μὲν καλῶς ὅτι ἡ ἐν τῇ Ἄπω Ἀνατολῇ διαπιστουμένη γαλλορωσικὴ συνεργασία κινδυνεύει νὰ περισφίγῃ μεταξὺ δύο συμμαχῶν δυνάμεων τὰς ἐν Ἀσίᾳ ἀγγλικὰς κτήσεις καὶ ἀπλοποιήσῃ ἱκανῶς τὸν αὐτόθι προαιώνιον ἀγγλορωσικὸν ἀνταγωνισμόν, διὰ δυνεκοῦς δὲ περιστάσμοῦ νὰ διακωλύσῃ τὴν ὀριστικὴν πρὸς τὴν τριπλὴν προσέγγισιν τοῦ Ἠνωμένου βασιλείου, ἀλλ' οὔτε οἱ ἐσωτερικοὶ αὐτῆς περισπασμοί, οὔτε ἡ στρατιωτικὴ αὐτῆς συγκρότησις, οἷα τοῦλάχιστον αὐτὴ μαρτυρεῖται ὑπὸ ἐιδικῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἀνδρῶν, οὔτε τέλος ἡ γνωστὴ θρασυδειλία τῆς ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ἀσκουμένης ἐν τοῖς τοιοῦτοις ὑπὸ τῶν παρὰ τὸν Τάμεσιν πολιτικῆς ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ φοβώμεθα μὴ οὔτοι ἐντείνωσι μέχρι ρήξεως τὴν στάσιν αὐτῶν. — Κατὰ τὰς δύο πρώτας ἡμέρας τῆς ληξάσης ἐβδομάδος συνεκροτήθη ἐν Ἐρμανστάτῃ τῆς Οὐγγαρίας τὸ συνέδριον τῶν ἐν Τρανσυλβανίᾳ Ρουμάνων, προτιθέμενον τὴν σύστασιν πολιτικῆς μερίδος καὶ τὸν ὀρισμὸν τῆς στάσεως, ἣν ὀφείλουσι νὰ τηρήσωσιν οἱ ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τῶν Ἀψβούργων ρουμανικοὶ πληθυσμοὶ ἀπέναντι τῶν πρὸς αὐτοὺς καταπιέσεων τῶν οὐγγρικῶν ἀρχῶν. Ἡ κυβέρνησις ἐν ἀρχῇ ἐβουλεύθη ν' ἀπαγο-

ρεῖσῃ τὴν πολιτικὴν ταύτην διαδήλωσιν· μαθοῦσα δὲ ὅτι καὶ μέλη τοῦ ρουμανικοῦ κοινοβουλίου καὶ τῶν ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ Ἰασίῳ πατριωτικῶν ἐταιριῶν ἐσκόπουν νὰ μετὰσχῶσιν αὐτῆς, δὲν ὤκνησε ν' ἀναγγεῖλῃ τοῖς ἐν Βουκουρεστίῳ ὅτι θὰ ἐξήλαυσε τοὺς ρουμάνους ὑπηκόους, οἵτινες θὰ διήρχοντο τὰ μεθόρια, ὅπως προβῶσιν εἰς διαδήλωσιν ἐπὶ τοῦ οὐγγρικοῦ ἐδάφους. Εὐτυχῶς δεύτεραι σκέψεις ἐπεισαν τοὺς ἐν Πέστη ὅτι τοιαύτη τραχύτης θὰ παρεῖχε νέαν τροφήν εἰς τὸν ἐν Τρανσυλβανίᾳ κρατοῦντα ὄργανισμόν, οὔτω δὲ τὸ συνέδριον ἐπετράπη καὶ συνεκροτήθη ἐξ ὑπερδιακοσίων ἀντιπροσώπων ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ δόκτορος Ρατσίου, προσελθόντων εἰς τὴν πόλιν καὶ ὑπερδεκαεκαχιλίων ἄλλων Ρουμάνων ἐκ διαφόρων τῆς Τρανσυλβανίας μερῶν, ὑπὸ τὸ κράτος δὲ ἀπεριγρᾶπτου ἐνθουσιασμοῦ. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνδιασκέψεως ταύτης ἦν ὁ καθορισμὸς τῆς περαιτέρω ἐξακολουθήσεως τοῦ ἀγῶνος καὶ τῶν διαμαρτυριῶν τῶν Ρουμάνων κατὰ τῶν οὐγγρικῶν καταπιέσεων καὶ ἡ ἀπόφασις ὅπως τὸ ἐν Οὐγγαρίᾳ ρουμανικὸν στοιχεῖον συνεργασθῆ ἴσῃ τοῖς ἄλλοις πλὴν τῶν Οὐγγρων διαφόροις λαοῖς, τοῖς ἀποτελοῦσι τὸν αὐστρουογγρικὸν μωσαϊκὸν καὶ διεκδικοῦσι τὰ ἐθνικὰ δικαιώματα αὐτῶν. Οἱ Οὐγγροι οὐ διαλείπουσι καταγγέλλοντας τοὺς ὑποκινητὰς τοῦ ὄργανοῦ τούτου ὡς στασιώτας, οἵτινες, ἀποτρέποντες τὸν ρουμανικὸν λαὸν τοῦ νὰ ἐνασκή τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ 1868 χορηγηθὲν τοῖς μὴ οὐγγρικοῖς λαοῖς δικαίωμα τοῦ ν' ἀποστέλλωσιν ἀντιπροσώπους εἰς τὸ κοινοβούλιον τῆς Πέστης καὶ ὑπὸ φιλοταράχου πνεύματος ἀγόμενοι, διενεργοῦσι τὴν ἀντίδρασιν ταύτην ἀλλ' οἱ ἀδικοῦμενοι Ρουμᾶνοι δὲν δυσκολεύονται ν' ἀποκρούσῃ τὰς μομφὰς ταύτας ἀπαντῶντες ὅτι διατελοῦσιν ἐστερημένοι τῶν ἐκλογικῶν δικαιωμάτων αὐτῶν καὶ ἐν ἀπολύτως ὑποδεεῖ θέσει κατ' ἀκολουθίαν τῶν παντοειδῶν προνομίων, τῶν κεχορηγημένων τοῖς Μαγυάροις τῆς Τρανσυλβανίας. Πράγματι δὲ, ἐνῶ οἱ Ρουμᾶνοι ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν ἐδικαιοῦντο νὰ ἔχωσιν ἐβδομικοντα πέντε ἀντιπροσώπους, ἡ κυβέρνησις οὔτω σοφιστικῶς ἐχει διατεθειμένα τὰ πράγματα, ὥστε, ἂν οἱ Ρουμᾶνοι θελήσωσι νῦν νὰ ἐνασκήσωσι τὰ ἐκλογικὰ αὐτῶν δικαιώματα, τὸ πολὺ μόλις δώδεκα ἀντιπροσώπους θ' ἀπέστελλον εἰς τὸ κοινοβούλιον. Ἐτέρα ἀξίωσις τῶν ἐν Τρανσυλβανίᾳ Ρουμάνων εἶνε ἡ περὶ τῆς αὐτονομίας τῶν σχολείων καὶ τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν. Εἶνε οὔτοι δύο πόθοι νομιμῶτατοι, ἀλλ' οὗς τὸ οὐγγρικὸν κράτος εὐρίσκει ἀπᾶδοντας εἰς τὰ συμφέροντα αὐτοῦ· διὰ τοῦτο πάντοτε ἐπεζήτησε τὴν κατάπνιξιν αὐτῶν. Ἀλλὰ πόθοι νόμιμοι, σχετιζόμενοι πρὸς αὐτὴν τὴν ἐθνικὴν ὑπαρξιν λαοῦ τινος, δὲν ἀποδέννυνται σήμερον οὔτως εὐχερῶς, ἡ τραχεία δὲ κατ' αὐτῶν πολιτεία τῶν κρατούντων ἀντὶ τῆς ἀποσδέσεως αὐτῶν δύναται πιθανώτερον νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐκρηξιν τοῦ ὑποτιθέμενος ἡφαιστείου, καὶ ἐν τούτῳ μεγάλα ἀμαρτάνει ἡ τῶν ἐν Πέστη πολιτικῶν.

E. M. M.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 17 'Ιουλίου

Ἐν τοῖς καθ' ἡμέραν δημοσιευμένοις οικονομικοῖς ἡμῶν δελτίοις ἐξηκολουθήσαμεν ὑποδεικνύοντες τοὺς λόγους τῆς γενικῆς τῶν χρεωγράφων ὑποτιμήσεως καὶ τῆς κατεχούσης τὸν τραπεζικὸν καὶ χρηματιστικὸν κόσμον ἀνδυσχίας. Ἡ παρὰ τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἰνδιῶν κατάργησις τῆς νομισματοποιήσεως τοῦ ἀργύρου, τῆς ὁποίας συνέπεια ἔσται ἢ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κατάργησις τοῦ νόμου Σέρμαν, καὶ ὁ φόβος προσεχούσας διαλύσεως τῆς νομισματικῆς λατινικῆς ἐνώσεως, ἢ μεγάλην τοῦ ἀργύρου ὑποτίμησιν, ἢ ὁποία πολλῶν μεγαλῆτερα γενήσεται ἐν τῷ μέλλοντι, ἂν μὴ ληθῆ ἢ σπουδαῖόν τι διεθνὲς μέτρον, αἱ φοβεραὶ ζημίαι, ἃς ὑπέστη ἢ ἀγορὰ τοῦ Λονδίνου ἐκ τῆς αὐστραλιανῆς κρίσεως πρῶτον, εἶτα δὲ ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως τῶν ἀμερικανικῶν χρεωγράφων καὶ ἀξιών, πάντα ταῦτα, εἰς ἃ προσθετόν τὰ διαμικρὰ ζητήματα, ὀξύτερον προσλαβόντα κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας χαρακτῆρα, εἶναι, νομίζομεν, σπουδαῖον καὶ ἰσχυρότατον λόγοι, ὅπως κλονήσωσι τὰ εὐρωπαϊκὰ χρηματιστήρια καὶ ἀπειλήσωσι τὸν κόσμον διὰ μεγάλης νομισματικῆς καὶ χρηματιστικῆς κρίσεως. Ταύτην ἡμεῖς προεῖδομεν πρὸ πολλοῦ καὶ ὑπεδείξαμεν τοὺς πιθανοὺς τῆς καταστάσεως κινδύνους, οἱ ὅποιοι δυστυχῶς δὲν φαίνονται ἀποσοβηθέντες, διότι δὲν ἀπεσοδήθησαν καὶ τὰ προκαλοῦντα αὐτοὺς αἷτια. Οὐχ ἥττον τὰ ὀθωμανικὰ χρεώγραφα ἐξακολουθοῦσιν ὑποστηριζόμενα παρὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν κεφαλαιούχων, ἢ δὲ χθεσινῆ αὐτῶν ὑποτίμησιν ἦτο προσωρινῆ, διότι μετὰ μεσημβρίαν ἐπανῆλθον εἰς τὰς τιμὰς, ἃς ἐσημειώσαμεν τὴν πρωίαν τῆς Γεμπτῆς, ἦτοι Γενικὸν χρέος 23,25 1)2, Μονοπωλεῖον 16,22, Σιδηροδρομοὶ 85 3)4. Φαίνεται ὅτι οἱ περὶ νέων χρεωκοπιῶν φόβοι ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ τοῦ Λονδίνου κατὰ τὴν χθεσινὴν τῆς ἐκαθαρῆσεως ἡμέραν τῶν πληρωμῶν δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, τοῦτο δὲ θεωρήθη εὐαρεστον σύμπτωμα συντελέσαν εἰς καθυσχασίν τῶν πνευμάτων.

Ἀκατάσχετος ἦτο κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἢ ὑποτίμησις τῶν ἑλληνικῶν χρεωγράφων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῆς δευτέρας μέχρι τῆς χθὲς εἶχον ἀπολέσει ἑτέρας πέντε μονάδας. Ἀλλὰ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐκαθαρῆσεως τοῦ χρηματιστηρίου τοῦ Λονδίνου καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν ζημιῶν προσῆλθον ἀγορασταὶ ὑποστηρίζαντες τὰς τιμὰς κατὰ μίαν μέχρι δύο μονάδων, ἐλπίζεται δὲ ὅτι ἀπὸ τῶν τιμῶν τούτων, αἰτινες ἐθεωρήθησαν ὡς τὸ κατώτατον ὄριον, γενήσεται ἐναρξίς βελτιώσεως κατὰ τὸ μέλλον ἢ ἥττον σπουδαίας. Καταστρεπτικὴ ἐγένετο ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην καὶ ἢ ὑποτίμησις τῶν μετοχῶν τοῦ Λαυρίου, ὡς καὶ τῶν λαχειοφόρων ὁμολογιῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, διότι αἱ μὲν πρῶται προσεφέροντο χθὲς μετὰ μεσημβρίαν εἰς τὰ φράγκα 40, αἱ δὲ δευτέραι εἰς τὰ 340. Ἡ ὑποτίμησις αὕτη εἶναι βεβαίως παράλογος, ἀλλ' ἢ ἔλλειψις ἀγοραστῶν συντελεῖ εἰς ἀποθάρσιν τῶν κατόχων, ἢ τῶν ἔνεκα

ἀναγκῶν σπουδόντων νὰ ἐκποιήσωσι τοὺς τίτλους των. Περὶ τὸ ἑσπέρας ἐν τούτοις ἐπῆλθεν εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀξίας μικρὰ τις βελτιώσις, ἢ ὁποία πιθανὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ σήμερον, ἂν ἐπιβεβαιωθῆ ἢ τηλεγραφικῶς χθὲς τὸ ἑσπέρας ληθθεῖσα εἰδῆσις, ὅτι τὸ ἐκ 4 φρ. μέροςμα τοῦ Λαυρίου πληρωθήσεται προσεχῶς καὶ ὅτι ἢ μετὰ τῆς κυβερνήσεως διαφορὰ συνειστάσῃ ὀριστικῶς, ὑποχρεωθείσης τῆς εταιρίας ἀντὶ τῶν 1,500,000 φρ. ἢ ἀπῆται ἢ κυβερνήσις, νὰ πληρωθῇ μόνον 338 χιλ., καὶ ταύτας εἰς δέκα ἐξαμηνιαίας δόσεις, ἢ δὲ εἰδῆσις αὕτη γενομένη χθὲς γνωστὴ ἐν Ἀθήναις ἐπήνεγκεν ἀνατίμησιν τῶν λαυριωτικῶν μετοχῶν. Τοῦτο γνωσθήσεται ἐκ τῶν σήμερον ληθθησομένων τηλεγραφημάτων ἐξ Ἀθηνῶν.

Ἡ τὴν προχθὲς κατὰ τὴν γενικὴν τῶν μετόχων τῆς εταιρίας τοῦ Μονοπωλείου τῶν Καπνῶν συνέλευσιν ἀναγνωσθεῖσα ἐκθεσις τοῦ διοικ. συμβουλίου, ἦν ἐδημοσιεύσαμεν ἤδη, καὶ ὁ σπουδαῖος λόγος, ὃν ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως ἀπήγγειλεν ὁ κ. Βίνσεντ, διευθυντῆς τῆς Ὄθωμ. Τραπεζῆς, καταδεικνύουσι τὰς μεγάλας προόδους, ἃς ἐποιήσατο μέχρι τοῦδε ἢ εταιρία αὕτη καὶ τὸ λαμπρὸν μέλλον, ὅπερ εἰς αὐτὴν ἐπιφυλλάσσεται. ἂν μάλιστα, παραδεκτοῦ γενομένου τοῦ νέου κανονισμοῦ, περισταλῆ, ὡς ἐλπίζεται, τὸ ἤδη διενεργούμενον λαθρεμπόριον. Τὸ ἐτήσιον μέροςμα ὠρίσθη, ὡς ἡμεῖς προείπομεν πρὸ πολλοῦ, εἰς φρ. 20, ἐξ ὧν ἐπληρώθησαν ἤδη τὰ 12.

Κατὰ τινὰ στατιστικὴν, ἣν ἔχομεν ὑπ' ὄψει, ἢ Ἰσπανία ἀπὸ τοῦ 1869 μέχρι τέλους τοῦ 1892 ἔκοψε νομίσματα ἀργυρᾶ μὲν 273,305,845 ἀξίας 894,540,404 φρ., χρυσᾶ δὲ 55,843,754 ἀξίας 1.355,778,800. Ἡ δὲ Αὐστρία πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νέου νομισματικοῦ συστήματος, ἦτοι τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἡλωρινίου διὰ τῆς κορώνας, ἔκοψεν ἐντὸς τῆς ληξιάσεως ἐξαμηνίας 4,000,000 νομίσματα χρυσᾶ τῶν 20 κορωνῶν, 16,000,000 ἀργυρᾶ τῆς μιᾶς κορώνας, 20,000,000 τῶν 20 σολδίων, 10,000,000 τῶν 10 ἐκ νικελίου, καὶ 34,000,000 τῶν 2 σολδίων ἐκ χαλκοῦ.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στατιστικὴν τὸ ἐν τοῖς ταμείοις τῆς ἀγγλικῆς Τραπεζῆς ἐναγοτεθειμένον κεφάλαιον εἰς χρυσὸν ἀνέρχεται εἰς 29,534,575 λ. ἀγγλικᾶς, τὸ δὲ ἐν τῇ γαλλικῇ ἔθν. Τραπεζῇ ἀνέρχεται εἰς φρ. 1,717,763,216 εἰς χρυσὸν, καὶ εἰς 1,273,102,242 εἰς ἀργυρον, ἦτοι εἰς 120 περίπου ἑκατ. ἀγγλικῶν λιρῶν, ὅπερ ἔστί ποσὸν τετραπλάσιον τοῦ τῆς ἀγγλικῆς Τραπεζῆς.

Κατὰ τὰ πρὸ μικροῦ δημοσιευθέντα τηλεγραφικὰ δελτία τῶν εὐρωπαϊκῶν χρηματιστηρίων ἐπιβεβαιώθη ἢ βελτιώσις τῶν ἑλληνικῶν χρεωγράφων, ἦν ἐγινώσκομεν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς χθὲς. Τὸ Πάριον σημειοῦται 29 1/4, τὸ Μονοπόλιον 39, ὡς καὶ τὸ δάνειον τοῦ 1881, τὸ δὲ τοῦ 1884 36. Ἡ Γαλλικὴ γὰρ ἀνετιμήθη κατὰ 25 ἑκατοστὰ, κατὰ δέκα δὲ ἑκατοστὰ ἢ ἰταλική. Τὰ τουρκικὰ ἐν μὲν Λονδίνο καὶ Βερολίνο ἔμειναν στάσιμα, ἐν δὲ Παρισίοις ὑπεστηρίχθησαν ἐλαφρῶς.

Ν· ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

Ἐπιπέμπων ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ